

Naročnina za Jugosla-
o:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 11.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošt. hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, če-
trtek in soboto

Ljubljana, sobota 25. januarja 1936

Cena posamezni številki Din 1'50

Pred nedeljskim zborovanjem

Srbski glas za naše lesno gospodarstvo.

Le redko se pripeti, da dožive prizadevanja naših gospodarskih krogov tudi dejansko podporo v prestolniškem tisku, kar smo morali le prepogosto konstatirati v svojem listu. Zato pa s tem večjim priznanjem omenjamo članek, ki ga je napisal o težkih posledicah sankcij za naše lesno gospodarstvo v »Politiki« inž. Mil. P. Manojlović. Bodi mu izrečena tudi na tem mestu iskrena zahvala naših gospodarskih krogov. Zlasti še, ker je tako prepričujoče predložil vso stisko, ki jo preživlja zaradi zastoja lesnega gospodarstva Slovenije, da to sploh ni mogoče povedati bolje. Zato naj nam bo tudi dovoljeno, da objavimo na tem mestu vsaj njegove glavne misli.

Kadar se v naši javnosti razpravlja o težkih posledicah sankcij in se navajajo razne statistike, nima široka javnost o vsem tem prav jasne slike. Če se pravi, da je znašal naš izvoz lesa v Italijo v zadnjih letih okoli 600.000 ton lesa v vrednosti blizu 500 milijonov Din, tedaj vedo prav oceniti te številke samo oni, ki se bavijo z gospodarskimi vprašanji.

Zato je treba tu naglasiti, da gre pri izvozu lesa za enega naših najbolj važnih socialnih, narodnih in gospodarskih interesov, za prav tako važno vprašanje, ko, kadar gre za izvoz našega žita ali živine.

Priznava se sicer, da je les eden naših najvažnejših izvoznih predmetov, da je nad vse važen za aktivnost naše trgovinske bilance ter močna opora našemu dinarju. Toda navadno se obenem postavlja vprašanje, kdo ima največji dobiček od tega izvoza. In odgovarja se, da je to lesna industrija, ki pa da jo predstavlja le par tujih spekulativcev. Zato da bo posledica sankcij samo ta, da bo par tujih lesnih industrialcev in kapitalistov malo manj zaslužilo v naši državi. Ne more biti bolj napačne misli od te!

Kajti v resnici ne gre tu za par tujih spekulativcev in podjetnikov, temveč cele pokrajine in banovine žive od lesa in lesnega izvoza. Samo v Dravski banovini je okoli 143.000 gozdnih posestnikov, ki žive od svojega gozda tako, kakor živi kmetovalec v Vojvodini od svoje njive. Trgovcu proda kmet svoj les in iz tega izkupička plača davke, kupi moko, ki je nima, sol, petrolej in kar potrebuje. Ostanek mu daje turistika, ki je tudi ne bi bilo brez gozdov, ki jih neguje in obnavlja kmet. Vsak gozdni posestnik ima najmanj 4 do 5 članov rodbine, da živi od gozda v resnici le v Sloveniji okoli 600.000 duš. Poleg tega pa daje 2200 žag v Sloveniji tudi drugim ljudem zaslužek, da moremo reči, da živi 65% Slovenije od lesa in lesnega izvoza.

Podoben je položaj tudi v Liki, Gorskem Kotaru in v vsej Vrbaški ter večjem delu Drinske banovine, torej v največjem delu Bosne. Agrarno pasivna Bosna dobiva svoj zaslužek v delu v državnih gozdovih in v okoli 400 žagah, kolikor je večjih ali manjših v Bosni. Napačno je, kadar se pravi, da živi od lesnega gospodarstva v Jugoslaviji le okoli 120.000 ljudi. To

je samo število dnevnic, toda dejansko število v gozdu in lesni stroki zaposlenih ljudi je desetkrat večje. Niso to profesionalni delavci, temveč kmetje, ki so sezonski delavci in ki delajo le po par tednov, a si vendar toliko zaslužijo, da si kupijo koruzno moko in najpotrebnejše.

Dostikrat se govori, da prodaja kmet svoj les za bagatelno ceno in da ima od njegovega gozda največ dobička trgovec in industrialec. Kdor pa res pozna razmere, ta ve, da so cene lesa tako padle, da je rentabilnosta lesne trgovine skoraj enaka ničli. Ali vzroki nizkih cen lesa tu niso niti važni, ker glavno je to, da je zaslužek in vsakdanji kruh celih pokrajin vezan na les in lesni izvoz. To velja skoraj za vso Slovenijo, Liko, Gorski Kotar in Bosno.

Teh 500 milijonov Din, ki smo jih izgubili z ustavitvijo lesnega izvoza v Italijo, je težka izguba za našo državo, ki izgubi na taksah in davkih, je izguba za Narodno banko, ki ne dobi za izvoženi les plačanih deviz in je težka izguba tudi za lesno trgovino in industrijo, toda neprimerno več izgubi narod. Teh 30 Din, kolikor jih dobi za kubik lesa ali teh 20 Din, kolikor jih zasluži kot svojo dnevnic, pomenijo zanj desetkratno, pa tudi stokratno večjo vrednost ko za druge.

Zaradi sankcij je sedaj izvoz lesa v Italijo praktično nemogoč, nadomestne trge v drugih državah pa je tudi skoraj nemogoče najti. Najmanj polovica naše lesne proizvodnje bo ostala brez kupea. Tako ne bo mogel kriti lesni industrialec svoje režije, mali gozd-

ni posestnik ne bo mogel kriti niti svojih osnovnih potreb niti ne bo mogel plačati davkov. Zlasti za Slovenijo so pogubonosne posledice sankcij vsak dan bolj očitne in nevarnost je, da pridejo gozdovi kmetov v roke bank.

Z izvajanjem sankcij so torej zadete najbolj široke vrste naroda, zlasti v zapadnih delih naše države. Odprta je cela vrsta najtežjih vprašanj, za rešitev katerih je treba polno dobre volje in razumevanja ter hitrih in radikalnih ukrepov, ker bi polovičarski in počasni ukrepi ostali brez učinka.

To je veliki pomen nedeljskega zborovanja v Ljubljani, ki ga je sklical minister za gozdove in rudnike dr. Janković.

K tem besedam srbskega inženirja nimamo nič drugega dostaviti ko: hvala, iskrena hvala!

skih vprašanj ter opozoril, da gremo nasproti težkim časom, v katerih se danes faktično tudi nahajamo. Številke nam zgovorno dokazujejo, da je davčna obremenitev slovenskega davkoplačevalca na višku.

Od 300.000 davkoplačevalcev Slovenije, je bilo po uradnih podatkih, zarubljenih 195.000. Iz tega sledi, da bo morala tudi finančna uprava o tem težkem stanju davkoplačevalcev resno razmišljati ter prilagoditi oceno čistega dobička dejanskemu poslovnemu razmerju. Dejstvo je, da od gospodarstva, ki je na vseh koncih vpognjeno, ne more nihče zahtevati, da bo dalo od sebe življenja. Nazadovanje obratov nam zgovorno dokazuje, da je odpomoč nujno potrebna.

Izredne razmere, ki so znižale ljudem zaslužek, so znižale tudi ves poslovni promet in zato je tudi dobiček znatno manjši napram prejšnjim letom.

Kriza denarnih zavodov je onemogočila vsako kreditiranje, brez katerega pa trgovina ne more živeti.

Ljubljanska okolica je živela pretežno od lesne trgovine, ki danes leži zbog neupoštevanja njenih potreb in sedaj še zbog sankcij popolnoma na tleh. Kar žalostno je pogledati nekdanji tako cvetoča podjetja, kako stoje danes brez dela.

Preteklo leto se je v dnevnem časopisu mnogo razpravljalo o zapostavljanju Slovenije na vseh področjih javnih del tako pri železnicah, cestah, mostovih itd. Kljub poostreni davčni praksi zadnjih let je Slovenija skoro povsod prikrajšana. Ni čuda, da je pri nas padel zaslužek delavstva za 250 milijonov Din, če pa gre denar za javna dela le v druge pokrajine.

Borba podeželskega trgovca za svoj obstanek postaja obupna. Pri tej priliki se moram dotakniti tudi važnega vprašanja razdeljevanja koruze in moke po občinah. Ne ugovarjamo, če dobijo to res potrebni. Praksa pa je pokazala, da so se pri razdeljevanju koruze okoristili le imovitejši sloji, dočim revni sploh niso prišli na svoj račun. Zeletj bi bilo, da v bodoče občine razdelijo koruzo brezplačno res le najrevnejšim slojem prebivalstva, ne pa da se iz socialne akcije ustvarja nova kupčija na škodo legalne trgovine.

Proti nelegalni trgovini

Trgovec je danes obdan z raznimi brezštevili prekupčevalci, nelegalnimi trgovskimi zastopniki, domačimi in tujimi, ter krošnjariji, da je v poslovnem oziru popolnoma pri kraju. Vsi naši napori, da bi se vsaj delno omejilo nelegalno trgovanje in krošnjarenje, so ostali zaman. Nikjer ne najdemo zaščite, dočim krošnjariji, ki po večini ne plačujejo nikakih davkov, uživajo posebno prednost in je ni oblasti, ki bi temu nezakonitemu poslovanju v zaščito interesov davkoplačevalcev napravila konec.

Ob nedeljah, ko mora vendar po vseh še vedno veljavnih zakonskih določilih počivati ob določenem času vsako delo, vidimo cele kolone krošnjarijev, ki pred očmi varnostnih organov in celo v uradih samih prodajajo svoje blago. Nasprotno pa se proti trgovcem postopa vedno z vso strogostjo! Koliko blaga prodajo krošnjariji po hišah, občutimo baš mi, ko nam ostajajo zaloge vedno enako velike. Vprašamo: ali zasledujejo finančni organi tudi te elemente

Stiska okoliškega trgovstva

Občni zbor Združenja trgovcev za ljubljansko okolico

Mnogo lepša udeležba na občnem zboru, pa čeprav so zaradi priključitve odpadli najbližji kraji Ljubljane, tako da so imeli vsi udeleženci občnega zbora tudi do 10 in več km daleč, je jasno pričala ne samo o stanovski zavednosti okoliškega trgovstva, temveč tudi o težki stiski, ki jo preživlja to trgovstvo. Okoliški trgovci se pač zavedajo, da je v teh težkih časih popolna enotnost vseh edina pomoč in da se more trgovstvo izkupati iz krize le v popolni solidarnosti. Ta velika zavednost okoliškega trgovstva pa se je pokazala še v posebno hvalevrednem sklepu. Soglasno in brez najmanjšega ugovora je namreč občni zbor sklenil, da je naročnina na tedensko izdajo »Trgovskega lista« za vse člane združenja, ki so trgovci z mešanim blagom, obvezna. Tako so okoliški trgovci odločno pokazali vsem drugim združenjem pot, ki vodi do rešitve. Ustvariti treba predvsem močno in povsod upoštevano stanovsko glasilo, pa bo konec pritožb o neupoštevanju zahtev in želj gospodarskih krogov ter zlasti še trgovskih slojev. Hvala in vse priznanje okoliškim trgovcem za njih požrtvovalen in vzgleden nastop v korist »Trgovskega lista«.

Občni zbor okoliškega združenja, ki ga je najlepše vodil predsednik Logar, pa je tudi krepko nastopil za pravice podeželskega trgovca, za red v državni upravi in za naše lesno gospodarstvo, ki baš sedaj preživlja najbolj črne dni. Nov opomin vladi in vsem odločujočim činiteljem, da že vendar enkrat nekaj store za našo lesno trgovino, je bil občni zbor okoliškega gremija in težka škoda za vse naše gospodarstvo bi nastala, če bi bil tudi ta klic preslišan.

Za lep in učinkovit nastop okoliškega trgovstva v korist našega gospodarstva in stanovskega napredka pa okoliškemu trgovstvu naše priznanje!

Otvoritev občnega zbora

Točno ob 9. je otvoril predsednik združenja Jernej Logar 17. redno letno skupščino Združenja trgovcev za srez Ljubljana okolica ter ugotovil sklepčnost zbora.

Za zapisnikarja je imenoval tajnika Šmuka. Nato je nadaljeval:

Pred prehodom na dnevni red, mi veleva čut dolžnosti spomniti se zvestega tovariša in dolgoletnega odbornika naše uprave pokojnega Frana Javornika, trgovca na Viču, ki je 16 polnih let sodeloval v naši organizaciji. Njegovo nesebično in požrtvovalno delo bomo ohranili v trajnem in lepem spominu. Slava mu!

Poročilo predsednika Logaria

Uvodoma svojega poročila se je spominjal bivših članov združenja, ki so zaradi priključitve nekaterih krajev v okolici k Ljubljani postali člani ljubljanskega združenja. Zvesto so nam stali ob strani in zato se s hvaležnostjo spominjamo njihovega dela. Zlasti pa onih, ki so bili člani naše uprave, kakor ge. Kregarjeve ter bivših odbornikov Bartla, Rahneta in Jeločnika. Vsem tem in vsem našim tovarišem iz Rožne doline, Viča, Gline, Štepanje vasi, Ježice, Zg. Šiške in Most naš pozdrav in zahvalo za dolgoletno skupno delo!

S priključitvijo so odpadli našemu združenju najbolj važni gospodarsko prometni kraji tako po številu članstva kakor tudi po davčni moči. Uprava je morala temu prilagoditi tudi svoje bodoče poslovanje in je zato znižala proračun.

Pa tudi zaradi skrajno neugodnih gospodarskih razmer je morala uprava proračun reducirati. Kamor pogledamo, povsod vidimo, kako prodira revščina in kako se

veča pomanjkanje. Čas je, da stopijo med narod odgovorni činitelji, da se o tem prepričajo tudi na lastne oči.

Več ko jasno je, da je gospodarsko življenje malega podeželskega trgovca tesno povezano z življenjem kmeta, delavca in uradnika. Če gre tem slojem dobro, so ni treba bati trgovcu za njegov obstanek. Vsi ti pa so danes v takšni stiski, da je stiska upognila tudi nas in da čakamo samo še kaj bo.

Leta 1932 so se pokazali prvi znaki krize, nato je prišla kmetijska zaščita, katero vprašanje še danes ni rešeno, tako kakor bi moralo biti. Gospodarski krogi so takoj v začetku podali svoje tehtne pomisleke proti osnutku uredbe. A vsi njih predlogi so bili preslišani in se niso upoštevali niti toliko, da bi se iz uredbe izločile blagovne terjatve trgovcev. Torej le trgovec naj bo izročen na milost in nemilost vsem!

Ze v lanskem poročilu sem se dotaknil vseh perečih gospodar-

Prvo skupno zborovanje zastopnikov lesnega gospodarstva vse Jugoslavije

bo

v nedeljo, dne 26. t. m. ob 10. dopoldne
v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani.

Na zborovanju govore: zastopniki Centralnega odbora jugoslovanskega lesnega gospodarstva, zastopniki gozdnih gospodarstev ter lesne trgovine in industrije Bosne, Like, Gorskoga Kotara in Slovenije.

Vabljeni so na shod vsi, katerim je pri sreju napredek našega gospodarstva.

Nedeljsko zborovanje mora biti mogočna manifestacija jugoslovanskega naroda, da se mora lesnemu gospodarstvu pomagati z dejanji!

glede taks na račune tako, kakor zasledujejo našega obubožanega trgovca.

Obstoje malega trgovca ogražajo nadalje privilegiji zadrug. Gospodarski stanovi so k novemu združnemu zakonu stavili svoje predloge. Bojimo se pa, da novi zakon ne bo prinesel zaželenih izprememb v zaščito trgovstva, pač pa bo pustil zopet polno odprtih vrat, da bodo mogle zadruge še naprej zlorabljati privilegije. Saj je odveč ponavljati naše upravičene pritožbe proti privilegijem zadrug, ugotavljam pa samo eno: če se bo tudi v bodoče favoriziralo konzumarstvo in nabavljalo združništvo na račun davkoplačevalcev, se bo v doglednem času zamajal ves državni proračun, ker država ne bo dobila od propadajočega trgovstva onih virov, ki jih sedaj še dobiva. **Trgovstvo je strto.** Favorizirane zadruge pa cvetejo in dosegajo ogromne milijonske dobičke in postajajo velepodjetja na račun propadajoče trgovine. To so dejstva, ki jih ne sme prezreti noben resen državnik.

Seveda pa bomo nadaljevali borbo za naše upravičene zahteve, dokler ne zagotovimo trgovcu vsaj skromno eksistenco.

Za »Trgovski list«

Še nekaj mi je na srcu. Naše stanovsko glasilo »Trgovski list«, edina naša duševna in borbena hrana v teh težkih časih.

predsednik Zbornice Ivan Jelačin

Pozdravlja zborovanje v imenu Zbornice, ki se bo vedno potrudila, da čim bolj pomaga podeželskemu trgovcu. Posebno v zadnjem času se je položaj trg. in zlasti podeželskega zelo poslabšal. Reči je treba, da so se že itak slabe razmere v lanskem letu še poslabšale. Posebno zaradi popolnega zastoja vse lesne trgovine, ki je nastal zaradi izvajanja sankcij. Naša država je morala hočeš nočeš na te sankcije pristati. Žalibog pa v lesu niso pokazale pravega azumevanja za težke gospodarske posledice, ki so zadele našo državo z izvajanjem sankcij. Predsednik Jelačin je podal o tem zelo zanimiv in značilen dokaz, ko je povedal neko podrobnost iz pogajanj v Londonu. Posebno je zaradi sankcij prizadel naš mali človek, ker je posebno ta našel v lesni trgovini zaslužek. Težko občuti zastoje v lesni trgovini tudi ljubljanska okolica, saj so nekateri kraji živeli predvsem od lesne trgovine. Zato moramo energično zahtevati, da se lesni trgovini pomaga zlasti še, ker so se tudi vse druge gospodarske razmere poslabšale. To pa predvsem zaradi silno težke krize, ki jo preživljajo naši denarni zavodi. S primeroma malimi sredstvi bi se moglo pomagati našim denarnim zavodom, ko je križa izbruhnila. Povsod drugod so to tudi storili in predsednik Jelačin je podrobno navedel, kaj je storila Češkoslovaška, kaj Avstrija, kaj druge države v pomoč svojim denarnim zavodom. Le pri nas se ni storilo za naše denarne zavode nič. Zato so milijarde našega denarja zamrznjene in v času najtežje krize si naš človek ne more pomagati s svojimi prihranki.

V teh težkih časih bi pričakovali, da bi se pomagalo Sloveniji vsaj z javnimi deli, pa tudi teh ni Slovenija deležna, ker pravijo, da je bogata dežela. Pa Slovenija je že davno prenehala to biti in vedno več je primerov, ko se ljudje zaman trudijo, da bi prišli do zaslužka. Govornik navedel nekaj drastičnih primerov iz življenja, ki kažejo, kako silno propada trgovina. Tako je prišel k njemu star trgovski zastopnik in ga prosil pomoči. Nikjer ne more dobiti zaslužka in ko ga je vprašal, kako da živi, mu je odgovoril: **beračim!**

Pri takšnih razmerah ne more-

Tovariši! Tisk je moč! Glejmo, da podpremo naš »Trgovski list« tem, da postanemo vsi naročniki vsaj njegove tedenske izdaje. »Trgovski list« je s 1. januarjem v rokah trgovcev, ki tvorijo poseben konzorcij, kateremu načeljuje naš preizkušeni in borbeni voditelj Ivan Jelačin, predsednik Zbornice TOI.

Večina Vas je prejela novoletno številko »Trgovskega lista«. Prosim in apeliram na Vas, ne vračajte našega glasila, ker drugače bomo osamljeni. Borba, podprta od močnega tiska je vedno uspešna in brez lastnega glasila, ki bo odgovornim faktorjem energičen in stvarni tolmač naših teženj ter zahtev, **trgovstvo ne more in ne sme biti.** Ravno pri lastnem glasilu mora priti naša stanovska zavest in disciplina do popolne veljave! Prosim, da si vzamete moj apel k srcu.

Predno ko zaključim moje poročilo, se zahvaljujem vsem za podporo, ki so jo nam nudili v preteklem letu, posebno pa naši odlični Zbornici in Zvezi, ki so nam v naši borbi krepko stali ob strani. Prav tako pa tudi vsem ostalim članom uprave in sodelavcem.

Prosim, da nas tudi v bodoče podpirate v naših stremljenjih v dobru in blaginjo trgovskega stanu in lepše bodočnosti.

Toplo pozdravljen od vseh zborovalcev je nato povzel besedo

mo molčati in naša dolžnost je, da opozarjamo odločilne činitelje, da nekaj store v pomoč trgovini in našemu gospodarstvu. Ekspozirali smo se za potrebe gospodarstva v najtežjih časih, ko so se drugi bali nastopiti, zato tudi sedaj ne moremo molčati (odobravanje). S svojim odločnim nastopom smo dosegli, da so padli nositelji najbolj pretiranega davčnega fiskalizma, toda sistem je še nadalje ostal. Tako se je nekemu večjemu zavodu predpisalo naknadno 6 milijonov Din davka, in sicer na podlagi potvorbe datuma, kakor se je dokazalo s krtačnim odtiskom pred državnim svetom. Pri takšnem postopanju vendar ne moremo molčati!

Vsi vemo, da moramo plačevati davke in tej dolžnosti se nečemo izogniti. Zahtevamo pa toliko uvidnosti, da se zahteva od nas samo to, kar je človeško mogoče. Če je Slovenija agrarno pasivna, potem se nam mora vsaj to pustiti, da si zaslužimo kruh z obrtjo, trgovino in industrijo. A danes nima velik del Slovenije niti te možnosti! Samo pogledite v Zagorje! Bili so tam trgovci, ki so desetletja vedno plačevali per cassa, danes pa stoje njih obrati.

Borimo se proti temu, da bi postala Slovenija dežela samih beračev in samo splošnemu dvigu blagostanja služi ves naš boj, prav tako pa tudi vsa naša kritika. Zato se nam ne bi smela šteti ta kritika v zlo, temveč bi nam morali zlasti odgovorni ljudje biti za to kritiko še hvaležni, ker bo za vse dobro, če se bo naša kritika upoštevala. (Zivahno odobravanje.)

V imenu Zveze trgovskih združenj se je zahvalil za pozdrav

Ivan Bahovec

ter zagotovil, da bo Zveza vedno zvesto podpirala vsa prizadevanja združenja.

Pri tej priliki pa mora opozoriti na eno veliko vrzel, ki jo moramo še vedno konstatirati v naši stanovski organizaciji. Ta vrzel je pomanjkanje bolniške blagajne za trgovce. To vrzel hočejo sedaj nekateri požrtvovalni člani ljubljanskega združenja odpraviti in zato bo v torek, dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v Trgovskem domu ustanovni občni zbor prostovoljne bolniške blagajne za trgovce. O nujni

potrebi te organizacije ni treba še posebej govoriti. Zadostuje, če se naglasi, da morajo trgovci pač prispevati za bolniško zavarovanje svojih pomočnikov, da so pa sami brez tega zavarovanja. Zato apeli-

Poročilo tainika Šmuca

Iz poročila, ki ga je podal predsednik smo ugotovili, da se je delokrog našega Združenja radi komasacije nekaterih občin zmanjšal.

Razvoj Združenja nam kaže glede članstva v zadnjih desetih letih to sliko: Združenje je štel

leta 1926 777 članov
leta 1927 776 članov
leta 1928 727 članov
leta 1929 777 članov
leta 1930 838 članov
leta 1931 847 članov

V času ugodnih gospodarskih razmer je število članstva naraslo na 119. Leta 1932, ko je pričela gospodariti stiska, pa začenja število članstva nazadovati, da je bilo:

leta 1932 760 članov
leta 1933 705 članov
leta 1934 702 člana

Leta 1935 zaznamujemo ponovno prirastek na 717, katero število pa se končno zbog komasacije zniža na 560 članov. Gospodarska stiska je povzročila, da je 129 trgovcev odjavilo svoje obrate. Komasaacija sama nam je vzela iz občine Moste 63 članov, Šiške 25, Vič-Rožna dolina 61, Dobrunje-Štepanja vas 4 in Ježica 4, skupno torej 157 članov.

Trgovsko-pomožnega osebja je bilo koncem leta 48 pomočnikov in 61 pomočnic, vajencev in vajenk pa 76. Tudi od teh nam je zbog priključitve odpadla dobra polovica.

Že lanski skupščini sem podrobno poročal o vseh gospodarskih vprašanjih, ki so v zvezi z borbo in obstankom malega trgovca. Dejal sem, da nima pojma s kakšnimi težavami in ovirami se bori podeželski trgovec za svoj obstanek, kdor ne živi v stiku s podeželskim trgovcem.

Proti nelegalnemu krošnarstvu

Če sem to trdil pred dobrim letom, morem danes to ponoviti in zd se mi, da nekateri še nočejo slišati resnice o dejanskem stanju našega malega človeka. Poročal sem tudi o perečem krošnjarskem vprašanju, ki je za našega podeželskega trgovca vprašanje njegove eksistence. Zato moram ponovno izjaviti: Če bodo oblasti še nadalje tolerirale nedovoljene krošnjarenje z vsem blagom, in če oblast ne bo odpravila vedno bolj močno ilegalno trgovane, ne bo našemu malemu trgovcu preostalo nič drugega, kakor da položi pridobljene obrtne pravice in se sam poprime ilegalnega trgovanja, ki je prosto vseh davkov in uživa vse prednosti zaščite.

Odločno se moramo vprašati, kako pridejo trgovci do tega, da morajo plačevati tako občutne davke in avtonomne davščine za vse ilegalne krošnjare ter trgovske potnike in zastopnike, ki jim pred nosom odjemljejo sleherni dobro kupčijo. Mislili, da bi se morala oblast vendarle zganiti, ko neprestano dobiva iz vse Dravske banovine številne proteste proti krošnjarjem! Pa tudi ostri članki v »Trgovskem listu« bi morali zganiti oblast.

17 let se borimo za pravično in pošteno stvar in vendar ni nobene uspeha. Nasprotno! Konstatirati moramo, da se krošnjari celo posmehujejo vsem našim protestom. Ne zahtevamo nobene protekcije in tudi ne milosti, zahtevamo samo, da se realna trgovina po veljavnih zakonih zaščiti, kar je protizakonitega pa naj se odpravi. Zakon mora biti za vse enak! Ne gre, da se nas pri tem vprašanju, ko gre za eksistenco malega trgovca, prezirajo zakonska določila,

ra na vse, da se tega ustanovnega občnega zbora udeležijo in da tudi pri svojih tovariših poagilirajo za čim večjo udeležbo. (Odobravanje.)

kakor da bi bili trgovci državljani druge vrste.

Če bi krošnjariji tako nelegalno trgovali z žganjem, bi bil mobiliziran ves aparat finančnih organov, tako pa vidimo, da se ti spravljajo rajši na malega trgovca, pri katerem stikajo po računskih listih in popisujejo zaloge, krošnjariji pa hodijo mimo njih, brez računskih listkov in taks, brez dokazila o plačanih davkih in občinskih dokladah in končno brez socialnih in ostalih davščin.

Združenje se bavi s predlogom razpisa nagrade za onega, ki bo fotografiral le enega krošnjarija, ki bo imel pri sebi taksiran račun za izdano, oziroma prodano manufakturno blago. Tu se nudi lepa prilika finančnim organom, da poleg pohvale svojega šefa dobe še nagrado Združenja.

Preidem

na davčno vprašanje.

Smo zopet pred napovedjo čistejšega dohodka doseženega v preteklem letu. Kakšna naj bo napoved? Napoved naj bo v skladu z gospodarskimi in poslovnimi razmerami preteklega leta in podprta z vsemi ugotovitvami o položaju malega trgovca, ki ste jih slišali iz poročila g. predsednika in z onimi, ki sem vam jih pravkar navedel.

Združenje samo pa bo poskrbelo, da bosta tako finančna direkcija, kakor davčna uprava pravčasno obveščeni o vašem težkem položaju. Tudi člani davčnih in reklamacijskih odborov bodo pravčasno in pravilno informirani. Bedite uverjeni, da bo uprava storila vse, da vam olajša vsaj davčna bremena.

Glede odmere davkov v lanskem letu je pripomniti: Člani davčnega odbora so storili v danih razmerah vse, kar so mogli. Res je, da v posameznih slučajih ni šlo tako, kakor smo si mi želeli in posamezni davkoplačevalci, vendar moram pripomniti, da so tu pa tam davkoplačevalci sami krivi, ker kljub našim pravičnim nasvetom, ki jih dajemo že leta in leta bodisi pismeno ali ustno, še danes ne znajo pravilno napovedovati svojih dohodkov.

Ugotoviti moramo, da smo po novih določenih zakona o neposrednih davkih pri sestavi davčnih odborov v težkem položaju, ker smo v manjšini in se nam je s tem storila velika krivica, katere se mora tudi popraviti. Znano vam je, da so prejšnja leta ocenjavali dohodke člani, ki so jim bile pridobitne razmere občanov relativno bolj znane, kakor pa sedanji članom, ki so izvoljeni za ves okoliš.

Proti lanski pridobitni je vložilo mnogo naših članov na reklamacijski odbor prizive, katere smo največini sestavili v naši pisarni. Tudi prejšnji prizivi za leto 1934. so bili v mnogih primerih ugodno rešeni, ker so bili pravilno sestavljeni in podprti s konkretnimi dokazi.

Davčna uprava vas zopet poziva, da vložite napovedi do 31. t. m. Ponovno vas opozarjamo, da napovedi pravčasno vložite, ker sicer škodujete sebi, ker nimate potem možnosti ugovarjati proti pretirani davčni oceni.

Kako silno ostra je davčna praksa, naj dokazujejo te številke.

V letu 1935. je davčna uprava za ljubljansko okolico razposlala občinam približno 64.000 opozoritvenih položnic, ki veljajo, kakor znano, po preteku 8 dni kot opomin za plačilo davčnih zaostankov. Na premočnine je bilo uvedenih okrog 12.350 rubežni,

SLOVENIA-TRANSPORT Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah.

Mednarodni transporti

Prevzem transportov v inozemstvo in iz inozemstva — Reekspedicije na vseh postajah — Zastopstva v vseh tu- in inozemskih trgovskih in industrijskih centrih — Informacije brezplačno

katerih pa je bilo izvršenih, morada kakih 10.000, ker so zamudniki poravnali davčne obveznosti.

O izvedenih prisilnih dražbah pa nismo mogli ugotoviti točnega števila, cenimo pa lahko te na 9.000. Vendar se je večini davkoplačevalcev posrečilo, da so pravčasno rešili zarubljene stvari. V kolikih primerih je davčna uprava zavarovala svoje pravice potom vknjižbe, tudi nimamo natančnih števil, vendar pa gredo v stotine.

Stojimo pred razpravo državne proračuna za leto 1936/37. Slučajno, da nam ne bo prinesel nobenega omiljenja, moramo biti torej pripravljeni, da se davčna praksa ne bo mnogo izpremenila in zato bo naše delo še nadalje osredotočeno na intervencije za ublažitev davčne prakse.

Pri tej priliki smatram za potrebno ugotoviti, da smo pri davčni upravi za ljubljansko okolico našli mnogo dobre volje in tudi razumevanje za naše težnje, vendar pa so uradniki vezani po svojih predpisih.

Ko razpravljamo o davčnem vprašanju, se moramo dotakniti tudi avtonomnih doklad, ki so v nekaterih občinah tako občutne, da jih davkoplačevalci sploh ne morejo prenesti. Pri tej priliki moram ugotoviti, da se naši člani premalo brigajo za občinsko politiko. Vsako leto pozivamo na občnih zborih, naj postanejo naši trgovci v občinski politiki aktivnejši, da pride čim več gospodarskih ljudi v občinske zastope, da v njih branijo svoje interese. Tudi banovinske davščine so zelo občutne, zato bodo gospodarski krogi tudi tem posvetili svojo pozornost.

Na socialnem polju smo šli korak naprej. Težke gospodarske prilike so potisnile v ospredje tudi med trgovstvom

socialna vprašanja.

Kruta je danes borba za obstanek. Vsa sredstva se izrpavajo na režijah in vzdrževalnih stroških, prihranki, ki so bili namenjeni za primer bolezni, nezgode in smrti, zlasti tudi za one čase ko ugasne v človeku sila za ustvarjanje in delo, so se izrpal v poslovnih izgubah slabih kupčij; vzela jih je poslovna stagnacija in kriza.

Zato so pri Združenju trgovcev v Ljubljani ustanovili poseben odbor, ki je izdelal pravila in sklical ustanovni občni zbor za 28. t. m. Bolniška blagajna bo obsegala delokrog bivše ljubljanske oblasti in bo odbor šel takoj na delo, da pridobi čim več članov in izvede dolgoletno željo trgovstva.

Apeliram na vse, da pristopate k tej lepi in potrebni socialni ustanovi.

Ceprav so časi težki, vendar moramo premagati malodušje. Zgodovina nas uči, da so bili gospodarski ljudje vedno ona gonilna sila optimizma in vere v boljšo bodočnost, ki so v najhujših časih vzdržali najtežje udarce Stanovska zavest mora ravno v teh časih obvladati vsakega našega človeka. Tako stanovsko zavedene in prežeti borbenosti za ogrožene interese našega stanu moremo in smemo pričakovati boljše bodočnosti. Posebno za male trgovce velja geslo: vsi za enega, eden za vse! Zato je prav, če danes ponovno apeliramo na vašo stanovsko zavednost in borbenost!

Za lepo sestavljeno in informativno poročilo se je zahvalil tajniku Šmucu predsednik Logar, nar kar se je oglašil k besedi predsednik lesne sekcije pri Zvezi trg. združenj

Franjo Škrbec.

Iskrena zahvala za lepe pozdravne besede! Besedam predsednika Jelačina nimam mnogo dodati. Naj sprejme zahvalo vsega trgovstva Dravske banovine, za njegov možat nastop v korist trgovstva. Ponovno mora trgovstvo konstatirati, da ne dobiva nobene pomoči, temveč vedno le obljube.

Govori se o lesni krizi, ki je nastala zaradi sankcij. Toda kriza ni nastala šele 18. novembra 1933, temveč že več let prej. Kriza je nastala radi navala ruskega lesa na sredozemske trge. Rusija je pri izvajanju svoje petletke potrebovala strojev in zato je potrebovala denar, ker brez njega ni mogla priti do strojev. Ker pa sovjeti denarja niso imeli, so dali les, in sicer za vsako ceno. Če je dal drugi en vagon, so oni dali 5 vagonov. Tako je ruski dumping osvojil italijanski trg. Vse države so tedaj proti temu dumpingu protestirale, a se tudi proti njemu borile in storile svojo dolžnost do lastne lesne trgovine. Le mi nismo storili nič. To pa zlasti zato, ker nismo bili organizirani, ker se danes nismo organizirani.

Naša dolžnost je, da pogledamo na svojo domovino z ljubeznijo, toda naša dolžnost je tudi, da napake odkritostno ugotovimo. Ko je izbruhnila kriza, so naši strokovni listi tudi opozorili, kaj je treba storiti, da se kriza premaga. Toda nič se ni storilo.

Zato stoji danes v Sloveniji 2 tisoč žag, zato je danes kriza, zaradi katere je prizadetih nad 140 tisoč gozdnih posestnikov. Ni se čuditi, če je kriza vedno hujša, ker je krog od krize prizadetih ljudi vedno večji. Sankcije so dale le zadnji sunek lesni krizi, ki je pred njimi obstojala že leta.

Kakor je dejal predsednik Jelačin, nočemo kriviti vlade niti strank za sedanje težko stanje. — Pač pa moramo z vsem poudarkom konstatirati, da se ni prav nič storilo v pomoč našemu lesnemu gospodarstvu in da se še danes nič ne stori, kakor da je vseeno, če vse propade, če propadejo Slovenija, Lika in Bosna, ki vse žive od lesne trgovine.

Pri presojanju lesne krize moramo ločiti dva momenta. Na eni strani so Slovenija, Lika in Bosna, ki izvažajo predvsem mehki les, na drugi strani pa je Slavonija, kjer je interesiran tuji kapital in

kjer gre za hrastovino, ki ne občuti tako krize. Slavonija ima denar, Dravska banovina pa nima niti denarja, da bi poslala les na morje, kaj šele, da bi ga poslala v čezmorske kraje! Zato je danes slovensko gospodarstvo na kolnih!

Po listih se piše, da je potrebno, da se tudi pri nas uvede načrtno gospodarstvo. Če pa gledamo, kako se pusti, da propada pri nas podjetje za podjetjem, bi morali skoraj reči, da pri nas načrtno gospodarstvo že obstoji, namreč kako po vrsti uničiti vsa naša podjetja. (Živahno pritrdjevanje.)

Za „Trgovski list“

Ker je dosedanji blagajnik zaradi komasacije prenehal biti član okoliškega združenja, je podal blagajniško poročilo predsednik Logar.

V imenu nadzorstva je poročal g. Ivan Petrič, da je nadzorstvo pregledalo vse knjige, našlo vse v najlepšem redu in predlaga zato blagajniku in vsej upravi razrešnico s pohvalo, kar je občni zbor tudi soglasno odobril.

Tudi o proračunu je poročal predsednik Logar. Zaradi znižanja števila članov je bil proračun znatno znižan.

K besedi se je pri tej točki oglašil zbornični predsednik Ivan Jelačin ter med drugim izjavil:

Že v svojem poročilu se je spominjal predsednik Logar s priznanjem »Trgovskega lista«. Dovolite, da tudi jaz spregovorim nekaj besed o našem stanovskem glasilu. Koncem novembra se je na predstveni seji Zveze trgovskih združenj razpravljalo o »Trgovskem listu« ter konstatiralo, da je njegova potreba danes, v času težke krize, še mnogo večja ko prej. V »Trgovskem listu« imamo vsi trgovci in tudi vsi gospodarski ljudje zvestega sobojevnika ter veljavnega prijatelja. Kar je bilo napisano v »Trg. listu«, se je čitalo tudi za zelenimi mizami in njegove besede so imele blagodejen vpliv na trgovstvo.

Nastale pa so z izdajanjem lista razne težkoče, ki pa so sedaj odpravljene in »Trgovski list« je prešel v last konzorcija, kateremu imam čast predsedovati jaz. »Trgovski list« je torej danes izključna last trgovcev samih.

Od novega leta je tudi opaziti v »Trgovskem listu« razveseljivo zboljšanje in tudi povečanje lista. Nujno pa je, da se poveča tudi njegova naklada in da bi ga prejimali vsi trgovci. Najmanj, kar bi se pa moralo doseči, je to, da bi se izvedel sklep že omenjene seje Zve-

Reči moramo, da se nam noče pomagati!

Zato se ne sprašujemo, kdo je na vladi, ker ura je že bila 12 in danes gre le še za to, da rešimo svoj obstoj.

Vabim Vas vse na veliko zborovanje, ki bo v nedeljo ob 10. dopoldne v tej dvorani in ki mora postati mogočna manifestacija za pravice našega lesnega gospodarstva. Vsi na to zborovanje in s svojim mogočnim nastopom moramo doseči, da bodo lepim obljubam, ki smo jih dosedaj dobivali, sledila tudi dejanja. (Splošno odobravanje.)

ze, da bi bili vsi trgovci naročeni vsaj na tedensko izdajo »Trg. lista«. Ta tedenska izdaja bi izhajala na najmanj 6 straneh, po možnosti pa tudi na osmih in bi veljala celoletna naročnina Din 50, to je približno 1 Din števika, kar pač ni mnogo. Bilo bi zato najbolje, če bi vsako združenje na svojem rednem občnem zboru sklenilo, da je naročnina na tedensko izdajo za vse člane, razen za socialno najbolj šibke, obvezna. Na ta način bi se tudi zagotovila finančna plat »Trgovskega lista«.

Ne govorim zaradi kakšnih posebnih razlogov, temveč le iz stvarnega razloga ter nujne potrebe, da imamo svoje močno stanovsko glasilu. Drugi listi nam niso vedno na uslugo in dostikrat je »Trgovski list« edini list, kjer moremo objaviti svoje predloge in zahteve. Samo organizacije, ki se more nasloniti na dober lasten tisk, ni mogoče pomandrat. Da pa bo povezanost med našim listom in združenji še večja, pa bi bili vsakokratni predsedniki združenj tudi člani konzorcija.

Trdno namerno imamo, da vse to tudi izvedemo in prepričani smo, da bomo to tudi dosegli. Saj je uredništvo »Trgovskega lista« v dobrih in izkušenih rokah in saj vemo, da brez »Trgovskega lista« kratkomalo biti ne moremo. (Odobravanje.)

S toplimi besedami je priporočil predlog g. Jelačina tudi predsednik Logar ter ga formuliral, da je naročnina na tedensko izdajo »Tr-

Ze v 24 urah
barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobji in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 1-6, Selenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

govskega lista za vse trgovce z mešaním blagom, ki so člani združenja, obvezna.

Soglasno je bil ta predlog tudi sprejet, prav tako pa tudi novi proračun.

Sledile so še

volitve

Funkcijska doba stare uprave še ni potekla, vendar pa je zaradi komasacije smatrala volitve za potrebne. Predložena je bila le ena kandidatna lista, ki je bila tudi soglasno izvoljena. Nova uprava je sestavljena tako-le:

Predsednik: Jernej Logar, trgovec, St. Vid;
podpredsednik: Ivan Logar, trgovec, Laverca;

člani uprave pa: Joško Majaron, trgovec, Borovnica, Ivan Rant, trgovec, D. M. Polje, Alojzij Ambrožič, trgovec, Dobrava, Fran Grebene, trgovec, Preserje-Podpeč, Ivan Gale, trgovec, Grosuplje, Jakob Toni, trgovec, Šmarje-Sap, Lovro Halner, trgovec, Medvode-Preška, Ivan Ambrož, trgovec, Zg. Kašelj, Peter Habič, trgovec, Vrhnika, Josip Leben, trgovec, Dvor-Polhov gradec, Tomaž Svetina, trgovec, Tacen pod sarno goro in Daniel Minatti, trgovec, Studenec-Ig.

Namestniki: Josip Perme, trgovec, Panova vas, Karel Mercina, trgovec, Zg. Kašelj, Janez Leben, trgovec, Horjul, Ivan Susman, trgovec, Strahomer-Tonišelj, Rudolf Kolarič, trgovec, Brezovica in Stanko Pečnik, trgovec, Ježica.

Nadzorni odbor: Joško Jelačin, trgovec, Rudnik, Ivan Petrič, trgovec, Borovnica in Joško Šušterski, trgovec, Seničica-Medvode.

Razsodišče: Josip Jernejčič, trgovec, Vrhnika, Josip Šporn, trgovec, Ježica, Mihael Vrenk, trgovec, Iška vas, Anton Hladnik, trgovec, D. M. Polje, Franc Kirn, trgovec, Kamnik-Preserje in Fran Velkavrh, trgovec, Brezovica.

Delegati za občni zbor: Jernej Logar, trgovec, St. Vid, Ivan Rant, trgovec, D. M. Polje, Joško Majaron, trgovec, Borovnica, Fran Grebene, trgovec, Podpeč-Preserje, Ivan Ogrin, Laverca in Alojzij Ambrožič, trgovec, Dobrava.

Ker je bil s tem dnevi red izčrpan, se je zahvalil predsednik Logar vsem za udeležbo ter zaključil občni zbor.

Dražba kožuhovine v Ljubljani

bo v ponedeljek, dne 27. t. m., na kar opozarjamo vse, ki kožuhovine še niso odposlali. Blago naj takoj pošljejo lovsko-prodajni organizaciji »Divja koža«, Ljubljana-Velesejem.

V pojasnilo

Anonimnemu dopisniku iz Maribora, ki se skriva pod imenom »prizadeti«, iskreno svetujemo, da naš članek o reklami še enkrat prebere, da ga bo tudi pravilno razumel. Smisel članka je bil namreč ta, da ne more biti boj proti Bafi uspešen, če čitajo ljudje povsod le Bafine inserate, skoraj ni dar pa ne vidi inseratov domačih tvrdk. Izgovor, da ni denarja, ne drži, ker je reklama danes produktiven izdatek, ki prinaša odjemalce. Navadna izmišljotina pa je, da bi mi kakorkoli hvalili solidnost Bafinih inseratov. Popolnoma odveč tudi pripoveduje anonimni pisec nam, da je bil Bafa zaradi svoje reklame že obsojen. Naj bolje bere »Trgovski list«, pa bo našel v njem zabeležene obsojbe Bafe. Pa tudi glede davkov, ki jih plačuje Bafa, bi mogel v »Trgovskem listu« čitati mnogo bolj izčrpna in točna izvajanja, kakor pa so njegova. Brez vsega moremo reči, da ni v Sloveniji lista, ki bi se tako odločno in dosledno boril za interese domačih čevljarjev in domačih tvornic kakor naš »Trgovski list«. Ta naša borba je bila celo tako dosledna in odločna, da je edino »Trgovski list« odklonil dobro plačane »Bafine« inserate.

Sedaj pa si upa neki anonimni pisec »Trgovskemu listu« očitati, kakor da nastopa proti domačim čevljarjem in za »Bafce«. Ni več to le črna nevhvaležnost, temveč že ignoranca, ki je škodljiva.

Naj si pa tudi anonimni pisec zapomni, da zmaga v boju le tisti, ki se ne boji resnice. Te pa se anonimni pisec boji in zato noče videti, da neprestani in veliki inserati »Bafce« učinkujejo in da mora tudi naš domači obrt uporabiti isto sredstvo. Seveda pa tudi še vsa druga sredstva, ki jih danes uporabljajo.

To je v pojasnilo, čez vse druge neslanosti v članku anonimnega pisca pa človekoljubno pozabljenje!

Rekordna žetev v Rusiji

Leta 1935. je pridelala Rusija 5,5 milijarde pudov (ali 8-8 milijonov vagonov po 10 ton) žita. V primeri z letom 1934. se je letošnja žetev zelo dvignila, predvsem pa presega za 1 milijard pudov ali 16 milijard kilogramov. Pridetek bombaža je znašal lani 335 milijarde pudov ali za 10 milijard pudov več ko v letu 1934. Sladkorne repe je pridelala lani Rusija 140 milijonov stotov, to je za 50 milijonov stotov več ko v letu 1934.

Dr. Egon Starč:

Naši gospodarski odnosi s Češkoslovaško

(Nadaljevanje.)

Visoka carinska zaščita tekstilne industrije, ki znaša skoraj 50%, pač zabranjuje dovoz tekstilnega blaga iz inozemstva, vsled česar se zdaj v prvi vrsti uvažajo surovine, t. j. surova volna in druga prediva, ki služijo tekstilni industriji. Struktura jugoslovanske industrije ima sledeče značilnosti: 1. producira predvsem grmadno potrošno blago, 2. uživa v svojih glavnih panogah odlično carinsko zaščito, 3. jugoslovanska industrija se je ustanovila s pomočjo inozemskega kapitala, kateri je v industriji v največji meri zastopan, in 4. v razmerno visoki razliki cen poljedelskih in industrijskih produktov in nizki kupni moči širokih vrst prebivalstva.

Češkoslovaška republika je še v teku leta 1930 uvozila zgotovljenega tekstilnega blaga v Jugoslavijo za 350 mil. Kč, v letu 1934 pa samo še za 50 mil. Kč. Kar se tiče jugoslovanske tekstilne industrije je češkoslovaška soudeležba pri tej industriji izredno velika, in sicer cca 50%, kajti številna industrijska podjetja iz ČSR so prenesla svoje stroje in tovarne v dobi gospodarske depresije v Jugoslavijo. Jugoslovanska tekstilna industrija se je od leta 1918 sedemkratno pomnožila, in to od 57 na okroglo 350 tekstilnih zavodov.

Enak primer imamo v sladkorni industriji, ki se je v zadnjih letih v Jugoslaviji tako razvila, da sladkorna industrija, ki obsega 10 tovarov, krije popolnoma potrebe domačega prebivalstva, ki zbog nizkega standarda nima velikih potreb po sladkorju, saj odpade na glavo letno samo 4-5 kg, medtem ko odpade v Češkoslovaški republiki na kg 26 kg letno.

Se v letu 1924 je Češkoslovaška republika uvozila v Jugoslavijo za nič manj ko 240 mil. Kč sladkorja.

V tej zvezi je važen tudi razvoj čevljarstva industrije v Jugoslaviji, zlasti, ker je češka tvornica Bat'a postavila v Vukovaru svojo ogromno čevljarstvo industrijo. Češkoslovaška republika je uvozila svojčas k nam tudi za nad 70 mil. Kč zgotovljenih čevljev.

Končno pa je tudi v steklarski industriji, in to posebno v industriji steklenih šip, nastal velik preobrat z ustanovitvijo lastne velike steklarske industrije v Pančevu, ki je eno najmodernejših podjetij te stroke v srednji Evropi.

Že zaradi teh okolištin je torej ČSR mogla izvoziti v zadnjem času v Jugoslavijo manj navedenega blaga, kakor pred nekoliko leti.

Iz teh kratkih navedb je tudi razvidno, da je jugoslovanski trg v zadnjem času doživel velik preobrat v notranjosti, zbog česar so potrebne tudi radikalne spremembe celotne strukture našega uvoza in izvoza ter naravno tudi preorientacija naše trgovinske in gospodarske politike.

Ceravno pa je ta radikalni preobrat za nas vse-kakor razveseljiv, vendar ne smemo pozabiti, da se je ta preobrat izvršil v prvi vrsti s tujim inozemskim kapitalom, ki danes prevladuje, ki zavzema dominanten položaj v našem denarništvu in tudi v naši industriji.

Jugoslovansko-inozemska trgovinska zbornica navaja zanimive podatke o tujem kapitalu, ki je investiran v jugoslovanskih bankah in industriji. Od 20 vodilnih zavodov so samo 3 ali 4, ki delajo samo z domačim kapitalom, dve večji banki pa delata samo s tujim kapitalom. Pri ostalih 14 zavodih pa sodeluje tuji kapital v večjem ali manjšem obsegu.

Udeležba inozemskega kapitala v Jugoslaviji Nujnost naše gospodarske preorientacije

Enako neugoden, če ne še neugodnejši položaj je pri akcijskih in drugih industrijskih družbah, katerih je v Jugoslaviji bilo leta 1933 šele 2.200, danes

se pa cenijo na okrog 4000. Akcijski kapital vseh teh podjetij se ceni na 3040 mil. Din, udeležba inozemskega kapitala pa na 2.409 mil. Din, ter ima torej ta inozemski kapital v jugoslovanski industriji ogromno premoč celih 81%. Pri tem je udeležena Francija z 800 mil. Din ali 32-5% vsega tujega kapitala. Ta kapital je investiran posebno v naših rudnikih, nadalje pri ladjedelnicah, kemičnih tvornicah in v steklarski industriji. Na drugem mestu je angleški kapital z vsoto 700 mil. Din ali 28-3%. Ta kapital je predvsem investiran pri rudnikih bakra, cinka, srebra in kroma, pri nekaterih velikih lesnih podjetjih, posebno pri podjetjih za destilacijo lesa, pri stavbnih podjetjih in v jugoslovanski strojarški industriji.

Avstrijski kapital znaša okrog 500 mil. Din ali 20-2% ter je udeležen pri raznih premogovnikih, pri električnih in kožarskih industrijah in pri nekaterih lesnih industrijah.

Švicarski kapital znaša ca. 350 mil. Din ali 14%. Ta kapital je predvsem udeležen v elektrotehnični industriji, pri elektrarni »Fala« itd., pri rudnikih, nekaterih lesnih industrijah, tvornicah čokolade itd.

Češkoslovaški kapital znaša okroglo 300 mil. Din ali 12-1% vsega tujega kapitala. Njegova interesna sfera je osredotočena v sladkorni, tekstilni (50%), kemični in čevljarški industriji, nadalje v hotelirstvu ter skupno s tujim inozemskim kapitalom tudi v strojni in steklarski industriji.

Češkoslovaška republika je udeležena predvsem v sledečih industrijah: »Moravija«, tovarna trikotaže v Beogradu, »Beogradska tekstilna industrija«, »Bat'a«, Borovo, »Jugočeška«, Kranj, »Jugobruna«, tekstilna tovarna, Kranj, sladkorne tvornice »Črvenka«, »Čuprija« in »Osijek«, pivovarni in ledarni v Jagodini in Skoplju, kemična tovarna »Zorka«, Subotica, tovarna za eksplozive »Ruše«, steklarska industrija Pančevo, Mautnerov koncern, Zagreb, Tekstilna tovarna v Varaždinu, milo Schicht, Maribor, Strojne tovarne, Osijek.

Denarstvo

Razdolžitve kmeta in izdaja državnih bankovcev

Rektor zagrebške gospodarsko-komercialne visoke šole dr. Ivšić je imel v Društvu diplomiranih ekonomistov v Zagrebu zelo uspešno predavanje o vprašanju kmetijskih dolgov in oživljenju našega gospodarstva. Najprej je podrobno razložil vzroke kmečke zadolžitve ter dosedanjih ponesrečenih poizkusov da se izvede razdolžitev kmetov. Naglasil je nadalje nujno potrebo, da država intervenira v korist kmečke razdolžitve. Vsi dosedanja poizkusi rešitve tega vprašanja pa niso bili nič drugega ko poskusi, da se to vprašanje odloži, ne pa da se reši. Toda to vprašanje ni važno samo za kmetovalce, temveč za vse naše gospodarstvo in zato se morajo najti pota, da se to vprašanje zadovoljivo reši, in sicer definitivno in dokončno. Predavatelj predlaga, da se reši vprašanje kmečke razdolžitve s konverzijo kmečkih dolgov z državnimi bankovci. To bi bila definitivna in zadovoljiva rešitev. Ta konverzija bi se izvedla s pomočjo državnega emisijskega hipotekarnega zavoda, ki bi se moral v ta namen ustanoviti. Ta zavod bi potem izdalčasne državne bankovce, ki bi bili kriti s kmečkimi dolgi na podlagi izdanih menic, obveznic in hipotek, ki bi jih zasebni zavodi prenesli na ta novi emisijski zavod. Za vse izročene obveznice, menice in hipoteke bi dobili zasebni upniki državne bankovce v višini kmečkih dolgov. Plačevali pa bi se ti kmečki dolgi na podlagi amortizacijskih anuitet, ki bi se po potrebi pobirale od javnih organov tudi prisilno. Amortizacijski roki bi znašali od 15 do 20 let. Na ta način bi bila kmečka razdolžitev v celoti izvedena in v ta namen ne bi se zahtevale posebne žrtve niti od kmetov-dolžnikov niti od njihovih upnikov niti od države. Po predavanju se je razvila zanimiva debata, v kateri se je splošno odobral načrt rektorja dr. Ivšića.

Sloves, ki ga uživa dr. Ivšić med našimi gospodarskimi strokovnjaki, je pač tako velik, da bi morali tudi odločujoči krogi izpregovoriti k njegovemu predlogu. Zlasti še, ker se ta predlog ponavlja od vedno več strani in ker je njegova upravičenost vedno bolj prepričujoča. Nikakor ne gre, da se zaradi strahu onih, ki ne vedo, kaj naj bi ukrenili, še nada-

lje zavlačuje tako važno vprašanje kakor je razdolžitev kmeta in da se pita javnost z limonadastimi predpisi, ki zmešnjajo samo povečujejo, mesto da bi jo odpravili. Če kje, potem je bilo pri kmečki zaščiti že zadosti nezrelega eksperimentiranja.

Odlog plačil

je dovoljen:

Hranilnici in posojilnici v Dragatušu za dobo 6 let od 16. oktobra 1935 dalje. Obrestna mera za stare vloge 2%.

Hranilnici in posojilnici na Muti za dobo 3 let od 1. novembra 1935 dalje. Obrestna mera za stare vloge 2%.

Zveza vojvodinskih bank je opozorila finančno ministrstvo, da bi morali biti novi blagajniški boni tudi prosti vsakega davka in da se tudi ne bi smeli računati v davčno osnovo za pridobitno in družbeni davek. Le potem bi bil uspeh blagajniških bonov zagotovljen.

Po izkazu Belgijske narodne banke z dne 9. t. m. se je njena

zlata podloga znižala za 99 milijonov na 1708 milijarde, njen obtok bankovcev pa za 110 milijonov na 2075 milijarde frankov.

Malo rabljene šivalne stroje in kolesa vseh vrst, ki odgovarjajo popolnoma novim, zelo poceni kupite edino pri **"PROMET"** v Ljubljani (nasproti Križanske cerkve)

Reklama in tujski promet Napake in pomanjkljivost naše tajske reklame

Letovišče in zdravilišče se da prav dobro primerjati tovarniškemu podjetju. Čim več ima tovarna odjemalcev v svojem okolišu, tem lažje je njeno delo in tem manj ima stroškov s pošiljateljstvo izdelkov, pa tudi z inkasiranjem terjatev. Napačno je tedaj, da nekatera naša zdravilišča in letovišča omalovažujejo snubnje lastnih ljudi, dočim smo vsi skupaj morda v tujce le preveč zaverovani. Tujec pride enkrat, dvakrat, dočim je naš človek lahko vsako leto gost po več letovišč in zdravilišč. Z njim je tudi manj sitnosti, ker je skromnejši. S tem pa nočem še reči, da ni vse hvalje vredno prizadevanje, da privabimo k sebi tudi ljudi iz drugih držav, je pa tudi res, da je reklama v tujini zelo, zelo draga in z redkimi inserati le težko pridemo do uspeha. To si tudi na tistem sami priznavamo, saj si nikdo ne upa v tujini nastopiti samostojno, ker ve, da bi v množici tamošnjih oglasov kar izginil, pa se zato poslužuje kolektivne propagande.

Ubežništvo lastnih ljudi v tujino

se ne da popolnoma omejiti in bi bilo tako delo tudi večkrat graje vredno. Prav pa bi bilo, če bi ga skušali omejiti. Kajti res je, da mnogo naših ljudi leto za letom potuje na tuje, dočim lastne zemlje ne poznajo. Pred 2 letoma mi je neki starejši gospod v nekem našem zdravilišču rekel: »Ko bi vedel, da je pri nas tako lepo, nikdar ne bi bil toliko poletij preživel v tujih zdraviliščih!« Ljudi, ki imajo vsa polna usta hvala za tujino, navadna reklama ne zgrabi dovolj močno. Zato bi jih trebalo vabiti k sebi individualno in jih na ta način skušati pritegniti za dom. Morda bi sprva tudi te vrste reklama ne zaznamovala poseb-

nih uspehov, toda sčasoma tudi nedolžna kapljica zvrta luknjico v kamen. Evidence, kam potujejo lastni ljudje, si posamezno zdravilišče ne more privoščiti, toda centralna zdraviliška reklama bi jo po mojih mislih skoraj morala imeti.

Če bi se nam posrečilo zaustaviti potovanja v tujino, bi imeli lepe dobičke s tem, da bi naš težko priborjeni dinar ostal doma. Le pogledimo tudi, koliko denarja izmečemo za razne praške in zdravila za glavobole, nerazpoloženja, boleznine prebave in presnove, kar vse se izdeluje po večini v tujini ali pa na lastnih tleh s tujim denarjem. Za take in podobne bolezni imamo doma polno prirodnih dobrih zdravil. Rogaške zdravilne vode na primer, ki jih ni najti na kontinentu enakih, navadno prav kmalu trajno ozdravijo vse omenjene neprilike in ne blaže bolečine samo za nekaj časa kot umetna zdravila, ki jih sestavlja človek in ki dosegajo uspehe le toliko časa, dokler se nanje telo ne navadi. Pri reklamnih argumentih za te vrste reklame bi nam lahko mnogo pomagali naši zdravniki.

Kolektivna reklama za tujino

Reklama v tujini naj bi ostala kolektivna kakor je bila doslej, vendar pa naj bi jo oddajala centralna pisarna. Doslej se je navadno naročevala reklama za inozemstvo pri akviziterjih posameznih listov iz tujine ali pa tudi pri tujih anončnih zavodih, ki ne pomenijo prav nič več kot priprosto akvizitstvo. Že na spomlad so se, kolikor vem, povsod oddala naročila za poletje in tudi za jesen — velika kvar reklame. Kajti valute so se izpreminjale in gostje so zahtevali kljub padcu njihovega

denarja cene, ki so bile veljavne pred padcem. Nastale so tu pa tam velike in neprijetne difference, ki so vedno v kvar zdravilišču, kjer se to zgodi. Pripetilo se je že tudi, da je sredi sezije prepovedala kak država svojim prebivalcem potovanje k nam. In tedaj sem opazil, da je na spomlad naročena reklama, ki se čisto pozneje ne da več preklicati, izhajala dalje brez vsake koristi za reklamirano zdravilišče.

Kako dela Italija

Italija — dežela solca — je v lanskem letu imela doma sorazmerno malo reklame za tujski promet, toda, kar sem je videl, naj priznam, bila je harmonično zaokrožena. Inserat je spopolnjeval prospekt, oboje pa brošure; vse troje pa je tvorilo izoblikovano celoto. Iz njega izvira, vanj se zopet zlije... V splošnem Italija ne zaostaja niti z oglašom niti z lepakom za Švico, ki v tujsko prometni propagandi kakovostno vodi. V inozemski reklami pa je (vsaj kolikor jaz vem) Italija najmočnejše zastopana. V skoro vseh večjih inozemskih listih je izšlo mnogo krajevno kolektivnih oglasov, nekoliko manj pa državno kolektivnih. Teh sem našel po 18 dvostranskih inseratov, ki so se že po svoji izvedbi prav zelo ločili od ostalih te vrste. Slika je prikazovala zemljevid vse Italije. Na njem so bila zaznamovana vsa večja mesta, pa tudi zdraviliški in letoviški kraji. Vsak kraj je imel svojo številko, ki so se na drugi strani ponavljale. Tekst, ki jim je sledil, je v zgoščenih besedah pojasnjeval posebnosti dotičnega mesta z navedbo hotelov, številca sob in cen. Te navedbe so zaupniki listov, ki so prinašali te oglase, potrdili kot pravilne, s čimer se je skušalo vplivati na zaupanje čita-

telja. Vsaka zavedba gostov z nesolidno reklamo, ki je ne manjka ne tu in ne tam, je bila takorekoč izključena. Inserati so bili varstveno zaščiteni.

Sredi julija lanskega leta sem čital v listih iz Nemčije, da se je v Italiji pojavil tifus, da je v enem samem tednu odšlo iz Italije 25 tisoč gostov, na novo prišel pa samo en tisoč. Tega poročila reklamo ni izrabilo niti eno naše zdravilišče in letovišče. Da je imela lani našo zdraviliško in letoviško reklamo v rokah reklamna pisarna, bi bila gotovo takoj naročila inserate v Avstriji, Nemčiji, Čehoslovaški itd., ki bi povedali, da je pri nas vse pri najboljšem zdravju in ki bi vabili z nesrečo tretjega k nam v goste. (Pred dvema letoma so švicarski reklamni strokovnjaki grajali podobno reklamo neizrabo z ozirom na Anglesko!) Zdraviliška poročila tuje ne dajo mnogokrat videti ranljive dele, in je zato zelo pametno, da se z bistrim očesom vse zasleduje, kar se zunaj nas godi, pa po možnosti hitro tuje napake ali pa nesreče v svoj lasten prid izrabijo.

Za prihodnjo sezono bi bilo koristno, če bi se sedanja napetost med Italijo in Anglijo pri naši reklamni upoštevala. Obenem pa naj bi se zasledovale politične evropske razprtije in snovanja novih prijateljskih zvez. In tudi to bi morala reklama izkoristiti!

Konec prihodnjic.

Važno zborovanje izvoznikov lesnih finalnih izdelkov

V petek ob štirih popoldne je bilo v Trgovskem domu zborovanje lesnih izvoznikov, ki izvažajo lesne finalne izdelke v Anglijo in njene kolonije. V svojih poročilih so omenili izvozniki vse težave, ki jih mora premagovati naš lesni izvoz, zlasti pa navedli one vzroke, ki jemljejo našemu lesu in lesnim izdelkom konkurenčno sposobnost. Da se naš izvoz lesnih izdelkov v Anglijo in njene kolonije omogoči, so zahtevali zlasti:

1. Tečaj uvoženih valut in deviz naj se določa po njihovi dejanski vrednosti.
2. Železniška prevoznina za les se mora znižati vsaj za 70%.
3. Država naj uvede izvozne premije za izvoženi les, ker samo v tem primeru morejo naši izvozniki konkurirati s tujimi lesnimi izdelki.

Spicarjevo lutkovno veseligr v 5 dejanjih »JURČEK V MOJSTRANI« uprizori lutkovni oder vaješkega doma (Santpeterska vojašnica) v nedeljo 26. t. m. ob 15. uri. Pridite, od srca se boste nasmejali!

Ameriški kapital se ceni na 300 mil. Din ali 12-1%. Njegova interesna sfera je osredotočena na destilacijo nafte, pri izdelavi šivalnih strojev in v lesno industrijo v črnogorskih gozdovih.

Belgijski kapital znaša 250 mil. Din ali 10-1% in je investiran v kemični industriji, industriji stekla in pa v premogovnikih.

Madžarski kapital se ceni na 200 mil. Din ali 8-1%. Ta kapital datira še iz predvojne dobe. Investiran je v industriji sladkorja, v mlinski industriji, v cementarnah in pa pri ribogojju v bivši Vojvodini.

Italijanski kapital znaša 100 mil. Din ali 2-3%. Njegova interesna sfera je osredotočena na cementne tovarne in pa na nekatere paroplovne družbe.

Nemški kapital znaša 180 mil. Din ali 7-2% ter je v prvi vrsti investiran v elektrotehnični industriji, nadalje v industriji barv, boksita in pa v tekstilni industriji.

Ostalo odpade na švedski in poljski kapital. **Švedski kapital** je predvsem udeležen v tvornicah za izdelovanje vžigalic in pa v nekaterih elektrarnah. **Poljski kapital** pa se uveljavlja v tekstilni industriji.

Ta neugodna perspektiva našega narodnega gospodarstva mora pač zaskrbeti vsakega resničnega jugoslovanskega patriota. Po 17 letih svobode se ni posrečilo našemu državnemu vodstvu in niti našim gospodarstvenikom, da bi vsaj v najodločilnejših panogah dosegli resnično nacionalizacijo raznih bančnih in industrijskih podjetij, ki so tudi za obstoj države same v resnih časih neprecenljive in odločilne važnosti.

Zbog pomanjkanja kapitala se je zgodilo baš nasprotno! Da je ogromna večina 81% naših denarnih in industrijskih zavodov v inozemskih rokah, je pač nam Jugoslovonom glasen memento, da moramo posvetiti ob pomanjkanju lastnega kapitala in pri gospodarjenih prihrankov posebno važnost in skrb pritegnitvi in kvaliteti tujega kapitala pri potrebni industrializaciji naše zemlje.

Gospodarski stalež Čehoslovakov in Jugoslovancev je zelo različen, saj odpade pri nas na vsakega Jugoslovana povprečno samo 800 Din prihrankov v obliki denarne vloge, na Čehoslovaka pa 10krat več, t. j. 8.000 Din. Zaradi tega sem uverjen, da se odpira čehoslovškemu narodu, ki je mnogo bogatejši kot mi, ne samo po kapitalu, ampak tudi po svojih že tradicionalnih trgovskih skušnjah in zmožnostih, v industrializaciji Jugoslavije posebno veliko in novo polje udejstvovanja.

Seveda je potrebno, da bo ta kapital takega značaja, da bo omogočil svoboden razvoj, bodoči porast in razcvet nove industrije. Tudi prihod tega kapitala bi se moral usmerjati po točnem načrtu in spremljati bi ga morala obenem dobra trgovska in proizvodna organizacija, da bi ne prišlo eventualno zopet, tako kot po svetovni vojni, do novih razočaranj, ki bi mogla zopet neugodno vplivati na naše vzajemne in prijateljske stike.

Naša prihodnja skupna gospodarska politika mora izhajati iz čistega vrela slovanske misli in iz ideje ožjega sodelovanja z vzhodom. To je danes naravnost imperativ dobe, v kateri se v Evropi ustanavlja novi gospodarsko-politični centri, ko se oblikujejo nove koncepcije svetovne gospodarske politike.

Naša sedanja zapadno-nemška ali zapadno-italijanska gospodarska politična orientacija je bila napačna in z narodnega in slovanskega stališča tudi nenaravna. Ne zanikam potrebe živahnih trgovskih stikov tudi z zahodom. Toda danes je imperativ nove dobe, da iščemo skupno s Čehoslovako republiko novo orientacijo, ki nam jo narekujejo naše spremenjene politične razmere kakor tudi spremenjena struktura naše države. Z veseljem pozdravljam zato iniciativni predlog predsednika Zbornice za TOI g. Jelčina in plenarne seje naše Zbornice za TOI za izvedbo carinske unije z Bolgarsko, predlog, ki je bil simpatično sprejet tako na Bolgarskem kakor tudi od beograjskih gospodarskih krogov.

Preostaja mi sedaj še, da vam podam kratko analizo strukture uvoza in izvoza Čehoslovaške republike v letu 1934, oziroma tudi v najnovejši dobi, da bomo mogli nato na podlagi vseh teh kratkih podatkov priti do pravih zaključkov. Pri tem ponovno opozarjam, da sta jugoslovanska in čehoslovaška statistika iz zgoraj navedenih razlogov deloma različni.

Kratka analiza strukture čehoslovaškega uvoza in izvoza v Jugoslavijo

Do leta 1933 je vzajemni promet med Jugoslavijo in Čehoslovaško republiko silno padel in dosegel najnižjo točko v letu 1933. Razlogi za ta veliki padec so bili najrazličnejši, predvsem, razen svetovne gospodarske krize, zmanjšanje kupne sile konzumentov, katerim obtem razlogom je treba pripisati skoraj 75% vsega padca.

Nadaljnji razlogi za padec čehoslovaškega uvoza v Jugoslavijo so bile previsoke cene čehoslovaškega blaga, ki niso prenesle konkurence ostalih držav, in sprememba gospodarske strukture Jugoslavije. Tretji razlog pa je bil seveda tudi previsoki saldo v korist ČSR v čehoslovaškem kliringu kakor tudi ostale visoke privatne čehoslovaške terjatve. Padec jugoslovanskega izvoza pa je bil predvsem posledica nagle padca izvoza pšenice in koroze.

V jugoslovanskem izvozu v Čehoslovako republiko v letu 1934 so prevladovali predvsem žitarice, moka in mlinski izdelki v znesku 77-1 mil. Kč (po čehoslovaški statistiki), zelenjava in sadje 36-5 milijona Kč, živina 18-6 mil. Kč, ostala hranila 15-1 milijona Kč, razne masti 10-9 mil. Kč, trdi les 10-4 milijona Kč, konoplja, lan in juta 6-2 mil. Kč itd. Ali v procentih: žitarice 38-5%. V jugoslovanski statistiki je obseženih v letu 1934 dejansko uvoženih 9.970 ali okroglo 10.000 vagonov pšenice, zbog česar se je tudi dejanska vrednost zvišala na okroglo 130 mil. Kč in procentuala na okroglo 45%.

(Dalje prihodnjic)

Politične vesti

Četrtekova seja narodne skupščine je bila večinoma izpolnjena z interpelacijami. Seja je bila mestoma zelo burna. Predlog za konverzijo kmečkih dolgov je ministrski predsednik odklonil, ker že pripravlja vlada to konverzijo. Mnogo interpelacij je bilo tudi zaradi znižanja uradniških prejemkov. Poslanec Prekoršek pa je interpeliral zaradi izvoza hmelja.

Milan Božić, Bogoljub Jevtić in dr. Ivan Lovrenčić so v imenu svojih treh klubov stavili na predsednika skupščine vprašanje, če je res, da je vstopil v JRZ. Ker je bil izvoljen predsednik Čirić za predsednika skupščine z glasovi opozicije, ga zato pozivajo, da odstopi. Predsednik Čirić je odgovoril, da je bil izvoljen na podlagi tajnega glasovanja in da bo odstopil, ko mu bo izrekla skupščina nezaupnico.

Bolgarska vlada je razpustila makedonski nacionalni pokret ter tudi makedonsko žensko organizacijo, ker smatra makedonski pokret za politično stranko.

Objavljena je bila vsebina dogovorov, ki so bili sklenjeni med Anglijo, Francijo in državami Balkanskega sporazuma v primeru napada Italije na Anglijo. Vse te države so se zavezale, da pridejo Angliji na pomoč, Anglija pa se je zavezala, da prisloži na pomoč balkanskim državam, če bi bile napadene od Italije. V odgovoru balkanskih držav se tudi navaja, katere luke bi dala Grčija Angliji na razpolago za njena oporišča in kakšno pomoč bi nudila Turčija.

Novo francosko vlado je sestavil Sarraut, potem ko je Herriot z uspehom apeliral v klubu na radikalne socialiste, da naj ne delajo prevelikih težav sestavi nove vlade. Nova vlada je meščansko levčarska. Notranje ministrstvo je obdržal Sarraut, zunanje je prevzel Flandin, Paul Boncour pa je minister brez portfelja.

V Italiji so zelo nezadovoljni z ostavko Lavalove vlade, ker se boje, da bodo radikali bolj ostro nastopali za politiko Zveze narodov ter tudi za nadaljnje sankcije proti Italiji.

Zasedanje Sveta Zveze narodov je bilo v petek zaključeno. V zadevi mesta Gdansk je bil dosežen sporazum, o sporu Urugvaj s sovjetsko Rusijo pa se bo razpravljalo prihodnjico.

Na južni fronti so uporabili Italijani pri Grazianijevi ofenzivi nad 1000 tankov in predvsem zaradi tega prebili etiopsko fronto. Ras Desta pravi, da je zaukazal umik svojih čet samo zato, da jih obvaruje pred prevelikimi izgubami, ker se njegove čete niso mogle boriti proti letalom.

Protiofenzivo je začel na južni fronti Ras Nasibu, da s tem olajša položaj armade rasa Deste. Njegova vojska je prodrla že več milij daleč in se bliža mestu Sasabane.

Bitka pri Makali je trajala nad tri dni ter je bila ena najbolj krvavih. Etiopci ko Italijani poročajo o zmagi. Prodiranje rasa Nasibu na jug se nadaljuje, dočim Graziani sporoča, da je njegova ofenziva ustavljena, da uredi politične in vojne razmere na zasedenem ozemlju.

Italijanski listi poročajo, da je prišlo iz angleške Kenije 60 angleških oficirjev v Berber, da se stavijo na razpolago etiopski vojski. Silno se tudi pritožujejo italijanski listi, da Anglija oborožuje Etiopijo.

Uradno se objavlja, da je bila demobilizirana neka italijanska divizija, ki je bila mobilizirana dne 30. novembra 1935. Baje gre za južno-tirolsko divizijo, ki se je uprla in ki ni hotela oditi na afriško bojišče.

Egiptska vlada je odstopila, ker nasprotuje novim pogajanjem z Anglijo na podlagi, kakor jih je predlagala Anglija. Kralj Fuad je poveril sestavo nove vlade Nahas paši, voditelju egiptskih nacionalistov. Zlasti odklanjajo egiptski nacionalisti angleško zahtevo, da bi bile v Kairi in Aleksandriji angleške posadke ter da ob Sueškem prekopu ne bi smele biti nobene egiptске čete.

Mirovna pogajanja med Paragvajem in Bolivijo potekajo ugodno in so bili te dni izmenjani vojni ujetniki.

V Siriji, zlasti v mestih Damask in Aleppo, so bili veliki nemiri, tekom katerih so bili ubiti 3 dijaki, zelo veliko število demonstrantov in policistov pa ranjenih. Finančni in prosvetni minister Sirije sta zaradi teh dogodkov odstopila.

Japonske parlamentarne volitve so razpisane na dan 20. februarja. »L'Oevre« piše, da so zastopniki malih držav v Ženevi silno nezadovoljni, ker niso dobile njih države zadostnih nadomestil za izgubljeni italijanski trg.

Lojze Šmuc, tajnik Združenja trgovcev v Ljubljani:

Za našo bolniško blagajno Pred ustanovnim občnim zborom trgovske bolniške blagajne v Ljubljani

Združenje trgovcev v Ljubljani je zadnja leta na številnih sejah poleg drugih aktualnih gospodarskih vprašanj razpravljalo tudi o ustanovitvi samostojne bolniške blagajne trgovcev, ki ne bi bila namenjena samo za ljubljanske trgovce, temveč za vse trgovce na ozemlju bivše ljubljanske oblasti. V ta namen ustanovljeni pripravljalni odbor je deloval marljivo in pripravil končno vse potrebno za čimprejšnje sklicanje ustanovnega občnega zbora tega društva.

Pravila nove bolniške blagajne so bila predmet večkratnih temeljnih in stvarnih razprav in prilagojena najnovejšim in praktičnim izkušnjam že obstoječih sličnih blagajn, tako da bodo odgovarjala v vsakem pogledu.

Težke gospodarske prilike so to vprašanje ravno v zadnjem času še bolj potisnile v ospredje, ravno v vrstah trgovstva. Kruta je danes borba za obstanek, vsa sredstva se izčrpavajo na režijah in vzdrževalnih stroških, prihranki, ki so bili namenjeni za primer bolezni, nezgode ali smrti, zlasti pa tudi za one čase, ko ugasne v človeku sila za ustvarjanje in delo, so se izčrpavali v poslovnih izgubah in slabih kupcijah.

Poslovna stagnacija in kriza sta prihranke likvidirale.

To je osnovna misel, iz katere je v poslednjih letih vedno bolj jasno vznikla misel o nujnosti ustanovitve organizacije za socialno zavarovanje samostojnega trgovca. Tudi trgovski stan globoko občuti danes skrajno potrebo po zavarovanju za primer bolezni in onemoglosti, kajti niso baš redki v vrstah našega trgovstva primeri, da je ogrožena ob dolgotrajni bolezni, operacijah in ob onemoglosti eksistenca podjetja in družine. Izvedba socialnega zavarovanja trgovstva je torej inoperativna dolžnost, ki jo ima trgovstvo napram sebi in svojem. Čim bo izvršeno bolniško zavarovanje, bo odbor prestopil k starostnemu zavarovanju, ki naj bi trgovcu nudilo na starost primerno rento, da ne bo v premiru onemoglosti ter drugih poslovnih nesreč v skrbeh, kaj bo z njim.

Ni ga v naših vrstah, ki ne bi pozdravil te humanitarne ustanove, ki se bo ustanovila v torek dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Trgovskega doma.

Vsa ta dejstva jasno pričajo, da je potrebna dandanes organizirana vzajemna pomoč, ki naj v vsa-

ker primeru skuša dati bolniku na razpolago sredstva za velike stroške zdravljenja. Organizacija trgovske bolniške blagajne sloni na zdravi podlagi, čisto drugače kot pri prisilnem zavarovanju, ker bo nudilo pravo izbiro zdravnikov in zdravstvenih naprav.

Ustanovitev takega bolniškega zavarovanja pa je mogoča le pri zadostnem in častnem krogu zavarovancev, ki ugodno izenačujejo riziko.

Ustanovni občni zbor trgovske bolniškega društva v torek dne 28. t. m. mora biti najvidnejši in spontan izraz globokega razumevanja trgovstva do lastnih socialnih ustanov in ljubezni do svojcev. Razmere nas naravnost silijo, da strnemo vrste našega trgovstva tudi v socialnih ustanovah v močnej in kapitalno trdne ustanove, od katerih naj imajo naši zanamci vidne dokaze požrtvovalnosti in prizadevanja trgovstva.

Dolžnost trgovstva samega pa je, da se resno posveti napredku te nove socialne ustanove in da jo podpre z vsemi silami. Solidarno in z ljubeznijo ter prepričevalno stanovsko zavednostjo vsi na delo za napredek bolniške blagajne trgovcev!

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca nestalna;
promet Din 3.709.178,27.

V primeri z zadnjim tednom, ki je dosegel skupni devizni promet Din 3.590.252,74, znaša tokratni porast skoro Din 120.000.—. Povečanje deviznega prometa gre predvsem na račun intervencij Narodne banke, ki je na vseh borznih sestankih tekočega tedna krila potrebe po devizi London in s tem obdržala tečaj angl. funta v privatnem kliringu na neizpremenjeni bazi Din 256,20—257,80.

Značilno je to, da so na vseh borznih sestankih prevladovali zaključki v Londonu, perfekturni deloma s kompenzacijami v privatnem kliringu, deloma pa s posredovanjem Narodne banke, ki je dajala dnevno za Din 128.500 angl. funtov na razpolago. Kajti samo intervencijski zaključki v devizi London znašajo skoro Din 645.000, dočim je bilo ostalih zaključkov za Din 879.000.—, skupno tedaj nad Din 1.524.000.— ali malone polovica celotnega deviznega prometa.

Znatni promet je bil to pot tudi v avstrijskem privatnem kliringu, kjer je bilo nabavljeno Din. devize za ca Din 200.000.—, avstrijskih šilingov pa za nad en milijon Din. Tudi v nemškem privat. kliringu je prišlo do precejšnjega prometa dne 20. t. m. na bazi Din 14,30 do Din 14,50, saj je bilo skupnega prometa za Din 277.000.—. Poleg navedenih deviz je omeniti še Pariz, katerega je bilo nabavljeno za Din 374.000.—. Seveda pa je Narodna banka še nadalje posredovala v Amsterdamu, Curihi in Parizu v višini običajnega dnevnega deviznega kontingenta.

Avstrijski šiling je bil v tem borznem tednu trgovan na teh-le tečajnih bazah:

20. jan. 1936:	Din 9,32—9,42
22. jan. 1936:	Din 9,33—9,43
23. jan. 1936:	Din 9,32—42—
24. jan. 1936:	Din 9,27—9,37

Naročajte in širite
„Trgovski list“!

Devize:	Povpr. Din	Pon. Din
Amsterdam	20. I. 2973,86	2988,46
Berlin	24. I. 2971—	2985,60
Bruselj	20. I. 1756,08	1769,95
Curih	24. I. 1756,08	1769,95
London	20. I. 739,54	744,60
New York	24. I. 737,03	742,10
Pariz	20. I. 1424,22	1431,29
Praga	24. I. 1424,22	1431,29
	20. I. 216,71	218,47
	24. I. 215,77	217,83
	20. I. 4318,94	4355,26
	24. I. 4329,66	4365,98
	20. I. 288,89	290,33
	24. I. 288,39	289,83
	20. I. 181,33	182,44
	24. I. 181,05	182,16

V razdobju tega tedna so za beležile na naših borzah notirane in trgovane devize te razlike (vse izražene v poenih): Amsterdam — 2,86, Bruselj — 2,51, London — 0,64, New York + 10,72, Pariz — 0,50 in Praga — 0,28. Curih je ostal dosledno neizpremenjen, medtem ko je bil Berlin včeraj trgovan na bazi ponedeljkovih tečajev (od 20. t. m.).

Efektno tržišče

Tendenca neizpremenjena stalna. Tudi v tem borznem tednu ni bilo nobenega efektnega prometa. Prodalo se je le eksekutivnim potom nekaj komadov vojne škode. Notirali so le državni papirji in dosegli te tečaje

	20. I. 1936 Din	
7% inv. pos.	78—	79—
8% Blair	80—	81—
7% Blair	70—	72—
7% Seligman	78,50	79,50
4% agrarne obv.	46—	47—
6% begluške obv.	59—	61—
2,5% vojna škoda	350—	353—
	24. I. 1936 Din	
7% inv. pos.	75,50	76,50
8% Blair	80—	82—
7% Blair	71—	72—
7% Seligman	79—	80—
4% agrar. obv.	44—	45—
6% begluške obv.	64—	66—
2,5% vojna škoda	352—	355—

Kakor je iz gornje primerjave razvidno, so se še najbolj okrepile begluške obveznice, in sicer za pet poenov v ponudbi in povpraševanju.

Žitno tržišče

Tendenca še vedno evrsta.

Prometa ni bilo, razen enega vagona pšenice. Cene so poskočile za Din 8— do 9— pri koruzi, za Din 5— pri pšenici in ovsu ter za Din 15— pri moki vseh vrst. Otrobi so notirali neizpremenjeno, dočim je 22. t. m. pričela notirati tudi ajda.

Žito:

	Din	Din
Koruz:		
času primerno suha, letine 1935, s kvalitno garancijo, franko vagon nakladalna postaja	120,50	122,50
prekomerno suha, feo vagon prekmur. postaja, plačljivo proti duplikatu	129,50	132,50
Pšenica:		
bačka, 78 kg, 2odstotna, prompt. dobava	177,50	180—
banat., 78 kg, 2odstotna, prompt. dobava	177,50	180—
Oves:		
nov, zdrav, suh, rešetan, feo vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	142,50	145—
Ajda:		
zdrava, rešetana, siva, parifeta Ljubljana	135—	137,50

Mleviski izdelki:

	20. I. 1936 Din	
Moka:		
pšenična Og. banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	285—	295—
pšenična Og. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	285—	295—
pšenična 2. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265—	270—
pšenična 5. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	245—	250—
Otrobi:		
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prometni davek, franko vagon bačka postaja	110—	115—

Lesno tržišče

Tendenca zelo mlačna; zaključeno je bilo 6 vagonov neobrobjenih javorjevih desk.

Lesni odsek Zveze trgovskih združenj Dravske banovine sklicuje za 26. t. m. zborovanje lesnega trgovstva. Namen tega sestanka, ki se ga udeležijo poleg lesnih trgovcev in industrijev tudi odločujoči faktorji, je pokazati obupno stanje lesnega gospodarstva v Sloveniji. Na tem zborovanju bo podana verna slika ne vzdržnega stanja, v katerem stahaj naša lesna trgovina in industrija. Baš od tega zborovanja pa zavisi zelo mnogo, da se z vendar kaj pametnega in učinkovitega ukrene, ker sedaj ni več časa za sama uganjanja. Trenutni položaj nujno zahteva takojšnji ukrepi, ki bodo rodili hitre in učinkovite, pozitivne rezultate. — Kajti zbog sankcij in protisankcij prizadeta samo lesna industrija, ampak celo gospodarstvo, skratk vsi sloji in zlasti široka plast najbednejšega delovnega ljudstva, ki je sedaj povsem brez kruha in zaslužka. Upamo in zahtevamo, da bodo predlogi te širše ankete resno upoštevani in ne bo ostalo zgolj pri obljubah! Hitri ukrepi niso le nujno potrebni, pač pa naravnost življenjske važnosti za vse naše lesno gospodarstvo. Pozivamo vse zainteresirane, da se udeležijo tega zborovanja in tako sami pripomorejo do čim večjega uspeha!

Les:

	Din	Din
Smreka, jelka:		
Hlodi I., II., monte	90—	110—
Brzovjani drogovi	130—	160—
Bordonali merkantilni	100—	130—
Filerji do 5/6"	120—	140—
Trami ostalih dimenzij	110—	125—
Škorete, konične, od 16 cm naprej	260—	300—
Škorete, paralelne, od 16 cm naprej	280—	330—
Škorete, podmerne, do 15 cm	200—	210—
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej	200—	230—
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej	230—	270—
Kratice, za 100 kg	26—	28—
Bukev:		
Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte	240—	280—
Deske-plohi, naravni, ostrorobi, monte	310—	350—
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte	300—	360—
Deske-plohi, parjeni, ostrorobi, I., II.	570—	600—
Hrast:		
Hlodi I., II.	160—	210—
Bordonali	710—	820—
Deske-plohi, neobrobjeni boules	800—	830—
Deske-plohi, neobrobjeni merkantilni	650—	700—
Deske-plohi, ostrorobi (podnice)	750—	810—
Frizi	550—	630—
Oreh:		
Plohi, neparjeni, I., II.	800—	900—
Plohi, parjeni, I., II.	850—	950—
Parket:		
hrastovi, za m ²	42—	50—
bukovi, za m ²	28—	35—
Želez, pragovi: 2,60 m. 14x24		
hrastovi, za 1 komad	32—	34—
bukovi, za 1 komad	20—	22—
Drva:		
bukova, za 100 kg	9—	10—
hrastova, za 100 kg	8—	9—
Oglje:		
bukovo, za 100 kg	36—	40—
canella, za 100 kg	40—	46—

Nedeljske lesne konference

v Trgovskem domu v Ljubljani se udeležijo tudi ministri dr. Janković, trgovski minister dr. Vrbanič in Dragiša Cvetković.

Shod bo v nedeljo ob 10. dop.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 25. januarja objavlja: Pravilnik in norme o proizvodnji, uvozu in prometu umetnih gnojil — Pravilnik poslovanja starešinskega sveta v ministrstvu za zgradbe — Odločbo o znižanju minimalne carinske postavke iz št. 670, toč. 1., uvozne tarife — Odločbo k pravilniku o oglašanju zdravil in zdravilnih specialitet — Odločbo o priznanju imunologij in serologije v zvezi z bakteriološko k specialne stroke — Razn. razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Iz trgovske prakse

Vljudni prodajalci

Prodajalka modne trgovine streže starejši dami. Bili sta skoraj gotovi, ko vstopi v trgovino mlad gospodič. Prodajalka je takoj pustila svojo kupovalko ter pozvala učenko, da postreže damo, sama se je pa začela razgovarjati z mladim kupovalcem, ki je kupoval kravato. Zapuščena dama je osuplo gledala in na vprašanje učenke, kaj želi, je kratkoma rekla: hvala! in odšla.

Podoben primer se je dogodil v neki drugi trgovini, kjer je poslovala stregel odjemalca. Vstopil je v prodajalno neki »ravnatelj« in poslovala je prvo stranjo brez vsake besede kar pustil in začel streči na novo došlemu ravnatelju.

Danes je veliko trgovin in kupovalec ali kupovalka gre v drugič pač v trgovino, kjer so bolj izobraženi prodajalci.

Poglej, kaj podpišeš

Neki potnik je skušal povečati svoj konzum in svoj zaslužek s tem, da je namesto tucatov pisal grose, kar je pač veliko več. Obiskoval je krojače in šivilje. Nekatere stranke so se pritožile pri firmi, toda ta se ni ozirala na pritožbe, ampak je pritožnike zavračala. V stolpec za količino je potnik zapisal le število in ob podpisu je motil stranke z gibčnim jezikom in pozneje izpolnil stolpec z groši. Omenim pa, da ta potnik ni bil naš človek, ampak iz rodu izvoljenega ljudstva.

Več previdnosti

Nekemu trgovcu sem toplo priporočal, naj s primernimi oglasi v strokovnem časopisu opozarja odjemalce na svojo trgovino. Nato mi je rekel, da je pač oglaševal, toda na svoje oglase je dobil več naročil od kupecv, pri katerih je nazadnje izgubil.

Kdor z oglasi opozarja na svojo firmo, mora računati tudi z vprašanji in naročbami odjemalcev, ki ne zaslužijo nobenega zaupanja ter skušajo kjerkoli dobiti blago. Previden trgovec se natančno informira o vsakem neznanem naročniku. Kdor izvršuje naročbe brez informiranja, bo marsikateri račun izgubil. Ako izgubi denar, ni kriv tega oglasa ali časopisa, ampak njegova neprevidnost.

Nekateri premoli lepi papir s še lepšo glavo, pisalni stroj itd. Stari praktiki pravijo, da čim večja in lepša je glava na papirju, manj je denarja v blagajni. V koliko je to mnenje praktikov pravilno, ne morem reči.

V pravih mejah

Kot jako priljubljenega reklamnega sredstva se poslužujejo mnogi inventurni in »sezijski« prodaj po zelo znižanih cenah. Takih razprodaj je kar preveč in be-

gajo občinstvo ravnotako, kakor ono znatno znižanje cen za kratko dobo. Potrošniki mislijo, da bo trgovec še znižal cene, če prvo znižanje ne bo imelo uspeha. Zato marsikateri ne kupi niti najpotrebnejšega predmeta, ker pač čaka na nadaljnje znižanje cen.

So kaj različni vzroki, ki silijo trgovca, da skuša z znižanjem cen in s potrebno reklamo razprodati del svoje zaloge. Plačati se morajo računi, davki in druge obveznosti, sezijska se nagiba h koncu itd.

Omenim naj še prodajo ostankov. Prodaja ostankov po lastni ceni se od nekaterih naravnost izkorišča. Neka trgovina je trgovala s samimi ostanki. Ker s tekočim poslovanjem niso nabrali ostankov, saj so tržili s samimi ostanki in jih tudi niso mogli dovoljno nabaviti, tedaj so rezali kose na ostanke in z živahno reklamo so jih prodajali po »lastni ceni«. To je nepravilna konkurenca.

Reklama se mora držati pravih mej, poštena postrežba pa rodi zaupanje zvestih odjemalcev.

Dobave - licitacije

Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 30. januarja ponudbe za dobavo 1.000 kg gred in do 8. februarja o dobavi večje množine traku iz aluminaste legure.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 6. februarja ponudbe za dobavo skretnic za železniški kolosek, 200 kg sive barve, 300 kg firneža, 10 kg sikativa. 70 emajliranih tablic, raznega železa, 420 hrastovih pragov, 100 kg mehke bakrene žice in 3000 raznih vijakov.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev razpisuje javno pismeno ofertno licitacijo za sukcesivno dobavo raznih tiskovin. Licitacija bo 10. februarja ob 11. v uradovi palači, soba št. 212. Vzorci ponudb in tiskovine se dobe za 30 Din pri uradu.

Licitacije:

Pri Upravi vojnno-tehničnega zavoda v Kragujevcu bo dne 5. februarja ofertna licitacija za nabavo rezervnih delov za magnet »MEA«, raznih vijakov in poklopcev, 15.000 kg antimona in 2.700 kg cina; do dne 6. februarja za dobavo raznega jekla, jeklene žice in traku; do dne 7. februarja za dobavo 200 m amerikan-platna, 1000 kilogramov bombaža za čiščenje in 460.000 m traku za lesene skatlice; do dne 8. februarja za dobavo 3 zaščitnih ščitov zapremineškega aparata, 5 dizel-lokomotiv in 300 tisoč kg nafte (plinsko olje) za pogon dizel-motorja.

Pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu bo dne 7. februarja ofertna licitacija za nabavo 20.000 ton topilnega koksa za Direkcijo drž. železnic v Vrešu.

Pri Upravi policije v Zagrebu bo dne 7. februarja ofertna licitacija za nabavo 250 plaščev; dne 8. februarja za dobavo 510 hlač iz črnega sukna; dne 10. februarja za dobavo 150 hlač iz črnega štruka; dne 11. februarja za dobavo 680 črnih kap in dne 12. februarja za dobavo 8 garnitur usnjenih oblek za policijske straže v Zagrebu.

V intendanturi štaba IV. armijske oblasti v Zagrebu se bodo sklepale direktne pogodbe: dne 27. januarja za dobavo 7.000 kg čiste svinjske masti; dne 28. januarja za dobavo 7.000 kg čiste svinjske masti in dne 29. januarja za dobavo 4.000 kg čiste svinjske masti za potrebe dravske divizijske oblasti.

Strojni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 30. januarja ponudbe za dobavo stekel za paromere, brzino-mere, vodomernih stekel, signalnih stekel, stekla »Klinger Refleks« in nalučnikov.

Gradbena dela drž. in samoupravnih ustanov

se morajo oddajati obrtnikom

Obrtniška zbornica v Osijeku sporoča:

V zadnjem času se je opazilo, da mnoge državne in samoupravne ustanove izvajajo gradbena dela v lastni režiji ali pa po nepooblaščenih in ne kvalificiranih osebah. Nadalje je bilo ugotovljeno, da nekatere ustanove razpišejo najprej po dve licitaciji, ki pa sta dejansko samo fiktivne, da morejo s tretjo licitacijo v smislu člena 86. zakona o drž. računovodstvu izvesti ta dela ali v lastni režiji ali pa po ne kvalificiranih in ne koncesioniranih osebah. Zbornica je zato na to opozorila gradbeno ministrstvo ter prejela sedaj od ministrstva rešenje z dnem 4. januarja št. 35.896. — V tem odloku se pravi, da se morajo oddajati po zakonu o drž. računovodstvu praviloma vsa dela in vse nabave le v licitacijami in po pooblaščenih podjetjih in samo izjemoma ter v izrednih primerih v lastni režiji v smislu čl. 86. toč. 8. zakona o državnem računovodstvu. — Ministrstvo je zato pozvalo vse banske uprave, da naroče vsem svojim podrejenim organom in zavodom, da se strogo po tem ravna in da tudi v izjemnih delih, ko morajo izvesti gradbena dela v lastni režiji, izvrše ta dela le po pooblaščenih podjetjih.

Konkurzi - poravnave

V poravnalni zadevi posesnika in lastnika parne žage **Antona Skoka** v Domžalah se določa poravnalni narok na dan 1. februarja ob 9.45. Dolžnik ponuja 40% kvoto, plačljivo v dveh 6 mesečnih obrokih. Dostojne nepriglasene terjatve je priglasiti vsaj 5 dni pred poravnalnim narokom.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju mizarja **Henrika Florjančiča** in posesnice **Marije Florjančič** v Vižmarjih. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik trgovca **Ivan Sedlar** v Ljubljani. Narok za sklepanje poravnave dne 14. februarja ob 9. uri, rok za oglasitev do 9. februarja 1936.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju **Katice in Draga Cerlini**, specialne trgovine nogavic v Celju. Poravnalni komisar sodnik Radej, poravnalni upravnik dr. Karlovšek, odvetnik v Celju. Narok za sklepanje poravnave dne 7. marca ob 9. uri, rok za oglasitev do 2. marca.

Potruje se poravnava, ki jo je sklenil s svojimi upniki trgovec **Albert Verdnik** v Šmartnem pri Slovenjgradcu. Plača 40% kvoto, kot porok pa je pristopil tudi posesnik **Ivan Verdnik** v Mariboru.

Končano je poravnalno postopanje trgovca **Adolfa Putana** v Celju.

Oddaja lokalov v zdravilišču Dobrna

Uprava zdravilišča Dobrna razpisuje v zakupno oddajo te obrtne prostore zdravilišča: brivnico v zdraviliškem domu, lekarno, trgovino z drobnimi predmeti v vili Tavčar, trgovino s čokoladnimi izdelki, sladkarijami, sadjem itd. v paviljonu Sana. Kolkovane ponudbe je poslati najkasneje do 20. februarja upravi zdravilišča.

Javna dela drugod in pri nas

V klubu trgovskih akademikov v Ljubljani je v četrtek dne 16. januarja predaval gospodarski urednik »Slovenca« **Drago Potočnik** o gornji temi. Gospod predavatelj je najprej razložil pomen javnih del z ozirom na gospodarsko stanje v posameznih evropskih državah in Združenih ameriških državah. Šele v letih 1931. do 1932. so pričele prav za prav posamezne države sistematično izvajati javna dela, zlasti kot najuspešnejše sredstvo v borbi proti brezposelnosti. Zlasti so izvajale v ta namen javna dela te države, Avstrija, Nemčija, Italija, Poljska, Češkoslovaška, Švedska, Francija in druge. Odobrile so v te namene milijardne vsote. Predavatelj je opozarjal na važnost finansiranja teh del. Različne države so na najrazličnejše načine našle sredstva za finansiranje javnih del. Pri tem je zlasti važno to, da se uporaba proračunskih sredstev, ki so bila prvotno določena v druge svrhe, za javna dela, izvede na ta način, da ni gospodarstvu ta transakcija v škodo. V to svrhu je potrebna le mobilizacija zasebnih sredstev s pomočjo kratkoročnih in dolgoročnih posojil. Nemčija je to svojo finančno politiko sijajno izvedla na ta način, da je ohranila državni

kredit na višini. Tako je lahko tudi zasebna sredstva pritegnila v korist javnosti.

Mnenje, da pri nas ni bilo javnih del, je zmotno, ker se v južnih delih naše države ta izvajajo že od preobrata dalje in v zelo znatni meri. Slovenija ni udeležena pri teh delih, ker se večinoma odmerjajo po odstotkih prebivalstva, tako da bo situacija za Slovenijo vedno slabša, ker število našega prebivalstva ne raste v razmerju z drugimi pokrajinami, kajti naš priraslek večinoma odhaja iz naše banovine v druge pokrajine.

Šele v zadnjem času se tudi pri nas opaža močnejše stremljenje, da se mobilizirajo za javna dela tudi zasebna sredstva, vendar pa nimajo ta prizadevanja pravega uspeha. Prvič je pri nas mnogo premalo kapitala, drugič pa je ta precej plašen, kajti pri nas je situacija skoraj popolnoma drugačna, kakor pa je v Nemčiji.

Gospod predavatelj je žel za svoje izredno aktualno in temeljito predavanje vsestransko odobravanje. S tem predavanjem je Klub trgovskih akademikov v Ljubljani otvoril svojo letošnjo predavalno sezono.

Doma in po svetu

Nj. Vel. kraljica Marija je te dni zopet obiskala celo vrsto beograjskih bolnišnic in se zanimala za stanje bolnikov.

Zagrebska policija je aretirala sarajevskega trgovca **Kohena**, ki je kupil od lastnika »Grand Magazina« vse njegovo blago in ponoči skrivaj odpeljal vse blago. Proti trgovcu **Vurdelj**, ki je to blago prodal, dasi je s tem zelo škodoval svoje upnike, pa je izdalo drž. tožilstvo tiralico.

Banska uprava je razpustila mestni svet v Subotici in imenovala novega s predsednikom **Ivan-dekićem** na čelu.

Državna tiskarna gradi v Beogradu svojo palačo, ki bo veljala nič manj kot 60 milijonov Din. Potem seveda ni čuda, če povsod drugod manjka denarja.

Sindikalni fašistovski odbor v Trstu je odredil, da se sme v bodoče prodajati oglje le po ceni 40 lir za sto kil.

Rudarski štrajk, ki bi moral te dni v Angliji izbruhniti, je zaradi smrti kralja **Jurija V.** odložen.

Romunija je ustavila uvoz iz Francije, Anglije, Belgije, Nizozemske, Japonske in še nekaterih drugih držav, ker ji primanjkuje deviz teh držav.

Poljska je izvozila v l. 1935. blaga za 925'04 milijona zlotov, uvozila pa za 859'54 milijona zlotov, da znaša njen aktivni saldo 65'49 milijona zlotov. Poljski izvoz se je v primeru z letom 1934. lani znatno povečal.

Po sovjetsko-poljski trgovski pogodbi bo izvozila Poljska v Rusijo v l. 1936 kovinskega blaga za 8 milijonov zlotov. Kontingenti za drugo blago pa bodo še določeni.

Klub trgovskih akademikov (absolventov) v Ljubljani

posreduje službe svojim članom absolventom trgovskih akademij. Klub se s tem obrača na vsa industrijska podjetja, denarne zavode in trgovce, naj se obrnejo, če potrebujejo korespondenta, knjigovodjo itd., na Klub trgovskih akademikov (absolventov) v Ljubljani, poštni predal 38, ki jim bo preskrbel potrebnega absolventa ali absolventinjo.

Tržna poročila

Zagrebski tedenski sejem

Zadnji zagrebski tedenski sejem je bil precej živahnejši ko predzadnji, ker je prišlo na trg tudi mnogo tujih kupecv. Zlasti so ku-

povali teleta in junice za Grčijo ter prašiče-špeharje. Cene za te živali so zato tudi nekoliko narasle, sicer pa so ostale cene neizpremenjene.

Dogon in prodaja: 27 bikov 613 krav, 193 junic, 179 volov, 113 juncev, 218 telet, 306 konj in žrebet, 813 prašičev in 171 pujskov.

Cene: biki po Din 2'70 do 3'—, krave za mesarje po 2'25—2'70, za klobase po 1'15—1'40, junice za klanje po 2'80—4'00, junice za rejo po 6'00—7'50 za živat, voli I. vrste po 4—4'25, II. vrste po 3—3'50, bosanski po 2'25—2'75, junci po 2'70—3'80, debele svinje po 7—8, mršave po 5—6, zaklani prašiči po 10, lahki konji po 2000—2500, srednji po 3000—4500, težki po 5500—7000 par, žrebeta po 1000 do 1200 grlo, konji za klanje po 0'75—Din za kg žive teže.

Detelja po 100—115, otava po 100—105, seno po 90—100, slama za steljo po 35—40 za 100 kg; krompir po 0'90—1, zelje po 2'25 do 2'50, repa po 0'30—0'35 Din za kg.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 26. jan. 8.00: Telo-vadba (vodi Ciril Soukal) — 8.30: Čas, poročila — 8.45: Ruske balalajke (vodi g. Kalčenko) — 9.45: Versko predavanje (prior Valerian Učak) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve Sv. Cirila in Metoda — 11.00: Zbor mladih harmonikarjev (pod vodstvom prof. Pavla Rančigaja) — 12.00: Čas, objava sporeda — 12.15: Plošče po željah — 15.00: Kmetijski nasveti — 15.20: Radijski orkester po željah — 16.00: Meso in tošče v kmet. gospodinjstvu (Anica Lazarjeva) — 16.15: Koncert radijskega orkestra — 16.45: Razvoj slovenske drame: VII. ura — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Čas, poročila — 20.15: Ženitovanjski običaji na Gorenjskem. Spisal Joža Vombegar — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Koncert radijskega orkestra.

Ponedeljek, 27. jan. 9.00: Šolska ura: Svetosavska proslava — 12.00: Kino oglje (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, objava sporeda — 13.15: Reproduciran koncert simfoničnih orkestrrov — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00: O tifusu (dr. Bogomir Magajna) — 18.20: Lalo: Namouna, koncertna suita (plošče) — 18.40: Pregled našega izvirnega leposlovja v preteklem letu (prof. France Vodnik) — 19.00: Nac. ura — 20.15: Proslava 100letnice sv. Save — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Prenos iz kavarne »Nebo-tičnik«.

Vaše

pisalne stroje,

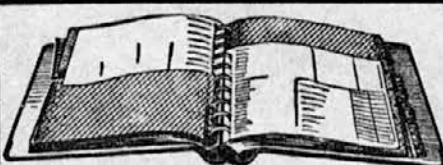
računske stroje,

registrir. blagajne l. t. d.

Vam

strokovno in poceni popravlja
specijalna mehanična delavnica

BORIS V. SIMANDL, LJUBLJANA
KOLODVORSKA UL. 11 • TELEFON ŠT. 24-37

AGRIPPA,

švedska kartoteka v obliki knjige nudi vsakemu podjetju najhitrejši in najsigurnejši pregled v knjigovodstvu. Ker se razen patentiranega mehanizma izdeluje vse doma, se je pocenila ta kartoteka za 50%. — Zastopstvo za Jugoslavijo

M. TIČAR, Ljubljana
Selenburgova ulica 1,
kjer dobite tudi vse pisarniške in tehnične potrebščine v največji izbiri in po najnižjih cenah